

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy óra 2 korona.
VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy óra 2 k. 10 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.
Nyitár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Aradi és esanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, január 23.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: A proletárok püspöke.
- Az Aradi Polgári Takarékpénztár 1905-ben.
- A forradalom évfordulója.
- A makói polgármester bűnpöre.
- Rudnay lemondott.
- Tisztujtás a senkedvelőknél.
- Szocialistapör Aradon.
- Huszonegy emberélet.
- Zsúr-témák.
- A csabai kórházigondnok föbelőtte magát.
- Új bérletrendszer az aradi színházban.
- A lelkes és a rőld bab.
- Egység a Tantschitz-hagyaték ügyében.
- A csanádi zűrzavar.
- Új bérmozgalom a vaggongyárban.
- Főispánok és megyék.
- Tárca: Az álarcsobál. Irta: Csehov Antal.
- Csarnok: Csere. Irta: Gottier Lajos.

A proletárok püspöke.

Arad, január 22.

Pál apostolt, Máté evangélistát, a zsol-tár-írókat s egyéb szentéletű férfiukat sé-relem érte. Sommája pedig e sérelemnek egy pásztorlevél, amely Székesfehérvárott, az ős koronázó városban került napvi-lágra és — minden bizonynyal — a ma-gyar püspöki kar erős megütközésére. Mert amig ez utóbbiak püspöki körlevelei az apostolok, evangélistáknak és a zsol-tárírók mondásait szőtte avatott kezek-vel kenetes egésszé: a fehérvári pásztor-levél hadat izent ennek a szokásnak. Mi több: ez a pásztorlevél a szociáldemokrá-cióról beszél, proletár-törekvések jogossá-

gát hangoztatja, — s ami szinte elkép-zelhetetlen a klérus egy ily magas állásu, s eddig jó kereszténynek ismert emberé-től, nem átalotta a többek között ezeket mondani: "... a szociáldemokráciától többet vár az éhes ember, mint a kereszt-ény szeretettől."

Nevezük mindjárt a nevén a püspö-köt: *Prohászka Ottokár* dr. Egyetemi ta-nár volt, egyházi állására kápián. A leg-alacsonyabb rangból lépett elő a legma-gasabbak gyikére, hogy ott a világfel-forgató eszméről szóljon. Azonban ne ér-jen bennünket a vád, hogy a pásztorlevél-nek egy kiszakított részével akarunk ho-mályt vetni a fiatal püspökre, aki eddig is nagy tudásu ember hírében állott, és a szociologusok vitáin is részt vett. Ime, a pásztorlevél folytatásának egyes sorai:

"Nekünk, nekünk kell a világot előbbre vinnünk s a szenvedő s elnyomott embereket fölemelnünk; nekünk kell egyet éreznünk azok-kal, kik az emberi életből, javakból s jogokból még keveset bírnak, nekünk kell az emberiség küzködő felének pártját fogjunk. Alljunk bele a népremények zöldelő tavaszába, sejdítsük meg a jövőt s nyuljunk erős kézzel a világ-alakulásba."

Valóban, ezekre a sorokra alig mer-nők azt mondani, hogy így beszél egy püspök. Pásztorlevelet olvastunk nehá-nyat, s ha ily egyházi munkák egész iro-dalmát nem ismerjük is, azt elmondhat-juk róla, hogy így még nem beszélt püs-pök Magyarországon.

Pedig ennek a püspöknek, még ha főpásztor-társai a proletárok püspökének fogják őt csufolni, igaza van. Nekünk úgy tetszik, mintha a többi püspök strucc-madár módjára a szent idézetek közé bujnék, hogy a való élet bajait, viszás-ságait ne lássa. Prohászka az első, aki meg meri mondani: ha a hit csak prédi-kálni fog a népért, s nem tesz érte, a hit elvesziti a népet.

Mi illusztrációt is tudunk Prohászka pásztorleveléhez. Történt, hogy egy püs-pök, — nem is olyan messze Aradtól — ünnepi beszédet tartott, amelyben a mun-kások jóvoltát, a kis emberek pártolását hirdette fenkölt beszédben. Az ünnepi mise után pedig, amely ennek a megra-gadó beszédnek kerete volt, egy küldött-ség járt a püspöknél. Kisgazdák voltak, akik azt kérték a püspöktől, hogy a káp-talani földek egy részét kis parcellákban, megfelelő bérért, adja árendába nekik. S a püspök, — elképzelhetni, mily fájdal-mára, — szeretett hiveinek ezt a kíván-ságát nem teljesíthette...

Hát az ilyenek után akármi mástól többet vrnak az éhes emberek, mint az egyháztól. S az ilyenek erős fegyvert ad-nak azok kezébe, akiknek elvei között az egyház ellen való harc vezet.

Hát egy püspök, úgy látszik, fölvette az odadobott keztyűt. S a hogy a pász-torlevele mutatja, nem becsmerlő, lealázó szavakkal küzd a népet hódító ellen, hanem okosabb fegyverrel. A szavai any-

Az álarcsobál.

Irta: Csehov Antal.

Álarcsobál volt a kaszinóban. A városka hölgyei maguk között azonban „Bal paréé“nak nevezték. Így finomabb.

Éppen éjféli van.

A honorációrok közül ötten már álarc nél-kül ülnek az olvasóterem nagy asztala körül. Beletemetkeztek az ujságokba, s egyik másik már az igazak álmát alussza a papirlepedő mögött.

A táncteremből egy könnyed keringő halk hangjai hallatszanak be. Külömben minden csendes.

— Azt hiszem, itt majd kényelmesen egye-dül lehetünk, -- hallatszott hirtelen egy mély basszus-hang a folyosóról. — Előre! Ide, ide gyerekek!

Kövr, pocakos, kocsisrubába öltözött férfi lépett be az olvasóterembe. A fején pávatollas kalap diszlett és fekete selyem álarc fődte az arcát. Utána két női masz és a pincér lépdelt. A frakkos pincér tálcáján likörök, három üveg vörösbör és néhány pohár állott.

— Ide, ide! Itt úgy tetszik, mintha hűvö-sebb is volna, — szót a kocsis. — Az italt tedd az asztalra! ... Ujjetek le, szép masz-kák! ... És önök, uraim, húzódjanak egy kis-sé összébb, itt nincs most helye az ...

✓ Odalépett az asztalhoz és egy türelmetlen mozdulattal lesöpört egy csomó ujságot.

— Tedd ide! ... Kérem, olvasó-uraim, hú-zódjanak már egy kicsit össze! Most nem érünk rá se politizálni, se ujságot olvasni ... El az ujságokkal!

— Kérem, kérem! — szólal meg az egyik ur, aranykeretű szemüvegén keresztül vlyszál-gatva a kocsiat. — Talán csendesebben visel-kednék az ur! Ez olvasóterem és nem buffet-szoba! ... Itt nem szabad inni!

— Miért nem szabad? Talán mozog az asz-tal? Vagy gyenge a teteje és féltek, hogy be-szakad? ... De én nem érek rá, itt magával vitatkozni. El az ujságokkal! Maga elég okos már, anélkül is ... aztán meg elrontja a sze-meit az olvasással ... és mindenekelőt — én nem akarom!

A pincér a tálcát letette az asztalra, egy kecses mozdulattal a hóna alá csapta asztal-kendőjét és az ajtóhoz állott. A hölgyek mi-vel sem törődve, rögtön hozzáláttak a vörös-börhöz.

— Ugy, ugy ... és még vannak okos em-berek, akik többre becsülik az ujságot, mint egy korty jó italt! — kezdte újra a pávatollas kalapu ember, mialatt likört töltött magának. — Talán csak azért, mert nem jut nekik egy tisztességes kortyra? ... Na! ... Hát nincs igazam? ... Hahaha! ... Na! ... Hát mi áll abban az ujságban? ... Hallja, kedves pápa-szemes ur! Mit olvas maga? ... Hahaha! ... Dobj el, öregem! Ne fontoskodj itt előttünk! ... Igyál inkább egyet!

A pávatollas kalapu ember ekkor fölkel a

helyéről és kiszakította a szemüveges öreg ur kezéből az ujságot. Az elsápadt, majd elvörösödött és elképedve nézte a többi honoráciort végig.

— Uram! Ön megfélemezik magáról! — buzog fel pillanatnyi megdöbbenés után. — Ugy látszik, ön pálinkás lebujnak nézi az ol-vasótermünket. Nincs önben semmi műveltség? Valakinek a kezéből kiszakítani az ujságot, — fölhaborító! Ön bizonyára nem is tudja, kivel áll szemben? ! Urrrram! ... Én Schestjakow bankigazgató vagyok!

— Én meg fityüölök az összes Schestja-kowokra! Az ujságaimmal meg ... ehol van ni ... el a fenébe velük!

A kocsis erre felkapott egy csomó ujságot és darabokra szaggatta.

— Mit jelentsen ez, uram? — hebegé a rémülettől magához térni a ig tudó Schestjakow. — Ez hallatlan ... Ez ...

Ne haragudj, édes öregem! — nevetett a pávatollas. — Te! te ... Hogy megijedt ez az állat! ... Hahaha! ... Hogy reszket, mint a ko-csonya! ... Hahaha! ... Uraim! ... Tisztelt urak! ... Fölre a tréfával, — nincs kedvem itt magukkal civakodni, legjobban szeretnék a dámákkal egyedül maradni és egy kissé vigad-ni. Éppen olyan udvariasan, mint sürgősen fel-kérem, igyekezzenek lehetőleg eltávozni ... ké-rem szépen! ... Kedves Balbuchin, erldj a fe-nébe! ... Mit fíntoritod a pofádat? ... Azt mondtam: mars k! ... Hanem egy kissé —

nyit jelentenek: ha az egyház a népet vissza akarja hódítani a szocialistáktól, szerezze meg neki, amit amazoktól várnak. Szerezze meg a javakat, szerezze meg a jogokat. Az „népremények zöldelő tavaszát” — ebből szállóige lesz, — ne igyekezzék visszatartani, hisz az esztelen munka volna. Hanem álljon be maga is munkásnak, hogy a mikor gyümölcsei érnek, azokat ne csak a szocializmusunk köszönje a nép.

A pásztorlevél után is nyitva marad a kérdés, hogy ki formálhat több jogot a néphez: a hit, vagy az osztályharc. Mi lesz a versengés vége, hosszabb, rövidebb idő alatt jut el Magyarország oda, ahol Franciaország van: ki tudná megjövedölni. De ez kétségtelen, hogy a fehérvári püspök fölismerte a helyzetet, s helyes nyomon keresi az utat, ahol az egyház ellenfelét föl akarja tartóztatni.

Prohászka Ottokárnak, a székesfehérvári püspökségben elődje, Steiner Fülöp arról volt nevezetes, hogy az ecclesia militans egyik tábornoka volt. Prohászka is az ecclesia militans-nak híve, csak hogy ez a harc másfelé vezet, mint a Steiner Fülöpé. Es ha ebben a harcban következetes lesz ahhoz, amit első pásztorlevelében fogad, s ha a nép egyebet is kap tőle, mint pásztorleveleket, akkor talán a proletárok püspökének fogják nevezni, de ez nem lesz gunynev rajta.

Az Aradi Polgári Takarékpénztár 1905-ben.

(Az éves közgyűlés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 22

Az Aradi Polgári Takarékpénztár, amely most töltötte be reaktiválása óta a negyedik üztelévét, tegnap délelőtt tartotta meg Urbán Iván nyugalmazott főispán elnöklése alatt rendezt évi közgyűlését, amely iránt a részvényesek nagy érdeklődést mutattak. Az elmúlt üztelévéről betérjesztett igazgatósági beszámoló az intézet örvendetes föllendüléséről tesz tanúságot

és beigazolja azt a tényt, hogy ez a takarékpénztár, aránylag rövid idő alatt s az évek óta tartó kedvezőtlen gazdasági viszonyok dacára, egyik erőteljes támaszává fejlődött az aradi közgazdasági életnek.

Mintán Urbán Iván elnök megnyitotta a közgyűlést, Natlland Bernát vezérigazgató fölolvasta az igazgatóság jelentését, amely első sorban a tavasszal eszközölt *tőkefölemelésről* emlékezett meg. Az új részvények kibocsátása folytán a részvényitke 1,800 000 koronára s az alapok 691.460 korona 87 fillére emelkedtek úgy, hogy az intézet most *2,491.460 korona 87 fillér saját tőkével rendelkezik.*

Az egyes üzletágakra áttérve, közölte a jelentés, hogy a *váltó-árca* 2.425.407 K 79 fillérrel 8.255.987 K 87 fillérre, a *betét számla* 1.021.498 K 51 fillérrel 3.868.774 K 13 fillérre, a *folyó számlai kölcsönök* 162.638 K 84 fillérrel 387.827 K 80 fillérre, a *jel-álag kölcsön számla* 218.031 K 69 fillérrel 4.783.317 K 03 fillérre emelkedett. A *záloglevelek* iránt a múlt évben is élénk kereslet mutatkozott; a jelenleg forgalomban levő záloglevelek összege 4.284.400 korona.

A *tiszta nyereség* 179.694 korona 95 fillér. Ennek fölosztására nézve az igazgatóság azt javasolta, hogy az újonnan kibocsátott 5000 darab 160 K. névértékű részvény után 1905. évi december hó 31 ig járó 5% kamatra fordítsanak 28.208 K. 80 fillért, a tartalékalap gyarapítására, a nyugdíjalapra, különböző jutalékokra pedig 38.829 korona 87 fillért. *Az osztalék ugyanakkora, mint tavaly volt,* vagyis a 160 korona névértékű részvények 18. számu 1905. évi szelvényei 10 koronával és a 800 K. névértékű részvények ugyanilyen számu és évi szelvényei 50 koronával váltatnak be 1906. évi január hó 22 étől kezdve az intézet pénztáránál. Erre a célra 62.500 koronát fordítanak; közcélokra 2000 koronát, a tartalékalap rendkívüli dotációjára 30.000 koronát juttatnak.

A közgyűlés tudomásul vette az igazgatósági jelentést, egyhangulag elfogadta az abban foglalt javaslatokat, majd Szathmáry Gyula indítványára köszönetet szavaztak az intézet vezetőségének az elért kiváló eredményért.

Ezután betöltötték azt a 2 választmányi helyet, amely *Habereger György* és *Kövér Márton* lemon-

dása folytán üresedett meg. A választmány új tagjai egyhangu választás útján *Vásárhelyi József* és *Kohn S. N.* lettek.

Végül Urbán Iván elnök válaszolt Szathmáry Gyula szavaira úgy a maga, mint az intézet vezetősége nevében köszönetet mondott a részvényesek bizalmáért. Ezzel a közgyűlés véget ért.

A közgyűlésen Urbán Iván elnöklése alatt jelen voltak: Keresztes Gyula dr., Szathmáry Gyula, Wader Gyula, Lócs Rezső, Glück Károly, Szathmáry Mihály, Réthy Viktor, Vojtek Alajos, Domonkos Lajos, Hoffmann Antal, Domonkos József, Billich Miklós, Grosz Izó (Lippa), Mittler Izidor dr., Mezey Andor (Pecska), Nemess Géza, Pohl Odön, Rosenfeld Herman, Ring Lajos, Weber Agoston, Deutch Izidor, Verzár Gyula, Lévy Adolf, Wolf Jenő, Márai Sándor, Péntes Akos, Sarmezey Akos, Seidner Samu, Neuman Herman, Kaufman Lajos, Köpt János dr., Rosenblüh Mór, Jelinek Henrik dr., Kirie Antal, Szabó József, Stengl Ignác (Németpe rez), Weisz Pál, Lengyel Frigyes, Glück Dezső, Kálmán Ferenc dr., Freud Fülöp, Tulipán Sándor, Sugár József, Friedmann Ede, Reinhart Gyula, Vágó Imre, Dáni János, Hacker Mór, Paracsz Béla dr., Mihalik József, Döngl Lajos, Jakabffy Dezső, Teffner Ignác, Takács Sándor dr., Vizer Lajos, Domán Ignác, Kruffmann Sándor, Braun N. A., Reiber Emil, Kovács Vince, Magyar Ferenc, Tenner József, Gellner Izidor, Müller József, Kosztka Emil, Maresch Gyula, Szabó Albert, Ring Béla dr., Meer Armin, Holländer Ignác, Kohn József, Hónig Frigyes, Münz Márton, Schaffer Henrik, Révész Adolf, Raucher Emil, Limbeck János, Weinberger János, Seidner Bernát, Reiniger Samu, Singer Izrael, Nachtnébel Odön, Steiner Vilmos, Schwartz Manó, Mihalik Béla, Werner Károly, Weisz Endre, Hajos Arpád, Ro-bitsek Samu és Braun Mór.

A forradalom évfordulója.

(Oroszország gyászünnepe.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 22.

Oroszországnak gyászünnepe van. Most egy esztendeje tört ki a forradalom, melynek zászlóvivője, Gapon pópa most Párisban él, mint politikai menekült. Most egy esztendeje folyt Péterváron a munkások vére a kozákok sortüzeitől. Egy esztendeje tart már ez a véres háborzongató színjáték, amelyben semmi változatosság nincsen. Egy esztendeje ül orgiát a halál a fehér cár birodalmában és még mindig

tüstént, mert különben . . . vigyázz, nehogy a fejeddel lefelé röpteselek ki! . . .

— Mit jelenten ez? — kérdé Belebuehin, a városi adóhivatal pénztárosa elvörösödve és a vállait felhuzva. — Egy ilyen pimasz fráter betolakodik ide, és . . .

— Mit locsog a szád? Pimasz fráter?! — ordítá a kocsis és öklével akkorát ütött az asztalra, hogy a poharak mind lezuhantak a tálcáról. — Kihez beszélsz így, te kutya?! Azt hiszed, mert álarcban vagyok, gorombáskodhatsz velem? Te korhely, bitang, te! . . . Ki veled! . . . Bankigazgató ur, te is szedelőzködj, még szépen mondom! . . . Pusztuljatok már a fenébe! . . .

— Hát azt szeretném én látni, ki fog miniket innen elzavarni! — mondá Schestjakow kissé magához térve és a nagy izgatottságtól nedves szemüvegelt törülgetve. — Évert meg fog még lakolni! . . . Hé! . . . Pincér! . . . Hívja be az előjáró urat.

Egy perccel később belépett az olvasóterembe a kis alacsony, vörös hajú előjáró, kis kék szalaggal a kabátja gomblyukában. Alig tudott lélegzetet venni, szinte fúdoklott a nagy sietségtől.

— Felkérem önt, sziveskedjék elhagyni a szobát, — szölt a pávatollashoz. — Itt nem szabad inni! Tessék a buffetbe menni!

— Hát te meg mit akarsz itt? — kérdé a kocsis. — Hát hivatalok én téged?

— Kikérem magamnak, hogy engem tegezzen. Hagyja el a szobát!

— Na jó. Mondok valamit, kedves barátom: adok egy percnyi időt . . . Hiszen te

előjáró vagy, főszemély és így . . . hát légy szives, gondoskodj, hogy ezek a fickók minél előbb a friss levegőre jussanak. A hölgyek velem egyedül szeretnének mulatni. Feszélyezi őket, ha idegen is van jelen. Azt hiszem, a pénzért megkövetelhetem, hogy a hölgyek jól érezzék magukat.

— Ugy látszik, ez a poltron azt hiszi, hogy istánóban van! — kiáltá Schestjakow. — Honó, de majd Jewstrat Spiridonitsch!

— Jewstrat Spiridonitsch! Jewstrat Spiridonitsch! — kiá tozták erre többen. — Hol van Jewstrat Spiridonitsch?

Egy idősebb, rendőrtiszt uniformisos ur rohant be a hívásra.

— Felszólítottam önt az olvasóterem elhagyására! hörgé rekedten, mielatt vérben forgó szeméit meresztgette és kifent bajuszát véstjósólágg billegtetete.

— No de most aztán csakugyan nagyon megijedtem! — nevetett a kocsis. — A menydörgöttét; így rájleszteti valakire! Isten ments! Olyan a bajusza, mint a mesebeli Kaczor királyé . . . és azok a borjú szemek! . . . Hahaha! . . .

— Megtiltom önnek az illetlen sértegetőzést! — kiáltá szinte reszketve a dühtől Jewstrat Spiridonitsch. — Kifele! Vagy karhatalommal hurcoitatom ki!

Irtózatosságot támaszt az olvasóteremben. Jewstrat Spiridonitsch ordított dühében, dobogott a lábával és olyan vörös volt, mint a főtt rák. Schestjakow lármázott, Belebuehin szinte bömbölt. Az összes honoráciorok kiabál-

tak. De mindannyit tulharsogta a kocsis dörgő basszusa.

Az ünnepély ezen be nem jelentett intermezzójára a zenekar is felhagyott a játékkal és a közönség a táncteremből az olvasószobába tödült.

Hogy az esetnek hatásos színezetet kölcsönözzön. Jewstrat Spiridonitsch az összes jelenlevő rendőrszöviseleket felsorakoztatta és úgy vette fel a jegyzőkönyvet.

— Hát irjad, irjad, — mordá a pávatollas, a tintatartó felé bökte az ujjával. — Na, de most aztán igazán szorulok egy kissé, mi? . . . Hahaha! . . . Oh én szegény lélek! . . . Az Isten szerelmére kérek, ne tegyetek szerencsétlenné! . . . Hahaha! . . . Na, mi lesz? . . . Kész már az a jegyzőkönyv? . . . Mind aláírtátok már? . . . Na hát akkor, nézetek ide! . . . Egy . . . kettő . . . három! . . .

A kövér férfi felállt a karosszékéből, amelyből az egész gabalyodást végignézte és levette az álarcát. A hatás, melyet az ittás arc látása a jelenvoltakra gyakorolt, ériási volt.

Egy darabig élvezte a hatást, majd visszavetette magát a karosszékébe és harsogó kacajba tört ki. A honoráciorok lesujtva, tanácstalanul tekintettek egymásra és a fejüket vakarták zavarukban. Jewstrat Spiridonitsch nagyokat nyelt, mint amikor valaki szörnyű nagy ostobaságot követett el.

A pimasz viselkedésű kocsisban a városka milliomos gyárosát, Pjatigorowot, az örökös diszpolgárt ismerték föl, aki híres volt botrányos mulatságairól és jótékonyágáról.

— Na hát, mi lesz? Mentek már, — vagy

nincs befejezve a nagy harc: a sötétség és világosság harca. Sőt most, bár egy ideje mintha elhallgatott volna a forradalom zaja, most kezdődik meg az igazi végküzdelem. Mert nem lehet, hogy ebben a viaskodásban a reakció győzzön.

Mai távirataink a következők:

Krasnojarszk, január 22. A forradalmárok, kik a vasuti igazgatósági épületekbe menekültek, e hó 17-én négy napi ellentállás után magukat, 470-et közülük letartóztattak. A mint most kiténik, a vasuti műhelyeket eltorlaszolták, ahonnan igen sok tárgyat elvittek. A hivatali helyiségeket feldúlták, a gépeket összerombolták. A könyveket és nyomtatványokat elpusztították, pénz és egyéb szekrényeket feltörték. Az okozott károk kijavítása mintegy két hetet fog igénybevenni.

Pétervár, január 22. A hivatalos lap ama jelentései, melyek a múlt év december eleje óta felfedezett titkos laboratóriumokban és bombaműhelyekben talált bombákról és fegyverekről szólnak, fogalmat nyújtanak a forradalmi mozgalom nagyságáról. Pétervában, Moszkvában, Niszinovgorodban, Jekaterinoszlaban, Odeszszában, Kiebben és Rigában összesen *nyolc laboratóriumot* és bomba műhelyt fedeztek föl. Ezekben *258 kész bombát, 2000 font löport, több mint 4000 font dinamitot* és nagymennyiségű töltényt — csupán a moszkvai pályaudvaron *több mint százezeret* — számos fegyvert, revolvért, jelző-ágyukat és a moszkvai Trochorov-gyárban három angol gépfegyvert találtak.

Páris, január 22. A szociálista párt a pétervári januári események évfordulója alkalmából a város több pontján tiltakozó gyűléseket tartott. Határozati javaslatot fogadtak el, amelyben rokonszenvűknek adtak kifejezést a francia munkások az orosz proletariátussal szemben. Holnap és holnapután is lesznek ilyen gyűlések.

Libau, január 22. Hír szerint a Kurlandban itélkező haditörvényszék rablás, gyilkosság és fosztogatás miatt *25 embert halálraítélte és agyonlővelett.*

Moszkva, január 22. A szociálista forradalmi párt vezérlőbizottsága felhívást bocsátott ki, amelyben tekintettel arra, hogy a mostani időpont e mozgalomra nem kedvező, arra hívja fel a lakosságot, hogy e hó 22-én tartzkodjék mindepenemű tiltakozástól.

A makói polgármester bűnpöre

(A vádtanács ülése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 22.

Többször írtunk már *Farkas József* makói polgármester bűnpöréről, amelyet néhány héttel ezelőtt indítottak ellene. A pör története ismeretes, *Cseresnyés János* csanádmezei főispán az installáció előtt katonaság kirendelését kérte a szegedi negyvenhatosoktól két zászlóalj, a nagyikikindai huszároktól egy század, a csendőröktől pedig egy szakasz vonult ki a makói installációra.

A makói polgármester — akit a főispán tegnapelőtt függesztett föl — a városi képviselőtestület határozata értelmében falragaszon hívta föl a lakosságot arra, hogy ne adjon szállást és élelmet a katonaságnak és csendőrségnek. Ezért a szegedi kir. ügyészség *igazítás vétsége* miatt megindította az eljárást a polgármester ellen.

Magay Lajos vizsgálóbíró elrendelte a vizsgálatot a polgármester ellen és egyben kihallgatta *Farkas Józsefet*. Azt vallotta a megvádolt polgármester, hogy ő a törvény értelmében cselekedett, mert a főispánt, minthogy nem tett esküt, nem ismerhette el hatóságának. Különben pedig — mondta *Farkas* és ez volt a fővédekezése — nem volt törvényes a karhatalom kirendelése, mert a honvédelmi minisztériumtól nem kapott előzetes értesítést a karhatalom kirendeléséről. A polgármester tudva-levően főfolyamotást jelentett be a vizsgálóbíró végzése ellen és ilyen esetben a *vádtanács* dönt afőlött: vajjon el kell-e rendelni a vizsgálatot?

A vádtanács már egy ízben összeült az érdekes bűnpör miatt. Akkor iratok beszerzését rendelte el, ami meg is történt. A vizsgálóbíró kiment Makóra és kihallgatta *Cseresnyés*

János főispánt arra vonatkozóan, vajjon törvényes alappal bírt-e a megfélemlítés az előírt szabályoknak a katonaság kirendelése? A főispán igennel felelt erre és okiratokat szolgáltatott a vizsgálóbíró kezeihez. Ezeket *Magay* beadta a vádtanácsnak, amelynek a tagjai hosszasan tanulmányozták az ügyet.

A vádtanács szombaton délután három órakor ismét összeült a makói polgármester ügyében. A tanács behatóan foglalkozott a fontos pörrel, de ismét nem hoztak érdemleges határozatot, amely elé egy jogász körökben mindazok, akik ismerik a speciális bűnpör történetét, nagy érdeklődéssel tekintenek.

A vádtanács elhatározta, hogy átír mindama katonai parancsnokságokhoz, amelyekhez *Cseresnyés* a karhatalomért küldött, s megkérdezi: vajjon tényleg törvényes alappal bírt-e a katonaság kirendelése? Ha a katonai parancsnokságok okiratai megérkeznek, akkor döntéskor érdemlegesen a makói polgármester főfolyamotása főlött.

Tisztujtás a zenekedvelőknél.

(Az aradi zenekedvelők ügyel.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 22.

Az *Aradi Zenekedvelők Egyesülete*, mely az elmúlt évben hetvenhárom esztendőssé lett, tehát egyik legrégebbi egyesülete Aradnak, tegnap délelőtt tizenegy órakor tartotta rendes évi közgyűlését *Institoris Kálmán* kir. tanácsos polgármester elnöklete alatt a városháza tanácstermében. A tagok körében ezúttal szokatlan nagy érdeklődés nyilvánult meg a közgyűlés iránt, melynek napirendjén az évi jelentéseken kívül a *tisztujtás is szerepelt.*

A választmány évi jelentéséből, melyet *Vannay János* dr. titkár olvasott föl, különösen fölemlítésre méltó az *Atzél* féle hagyaték ügye *Prigl István* dr. egyesületi ügyész behajtotta azt a 2000 koronát, amelynek megfizetésére *Atzél Péter* mint az egyesület alapító tagja kötelezte magát. Ez az alapító tagsági díj, amelynek csak a kamatait fizette meg *Atzél Péter*, a hosszú peres eljárás óta a kamatokkal együtt *2573 korona 85 fillérre* emelkedett.

Réthy Viktor pénztáros közölte ezután, hogy az elmúlt tanévben 5562 korona folyt be beiratási és tandíj címén, tagsági díjakból pedig 405 korona. A pénztár készpénzkészlete most 5643 korona 53 fillér, az egyesület vagyona pedig 15.270 korona 43 fillért tesz ki.

A jelentéseket tudomásul vették, a tisztviselőknél köszönetet szavaztak, megadták nekik a fölmentvényt, majd a *tisztujtásra* tértek át.

Elnök lett: *Institoris Kálmán* kir. tanácsos polgármester, alelnök: *Simay István*, igazgató: *Krispin József*, ügyész: *Prigl István* dr., titkár: *Vannay János* dr., h. titkár: *Kopp János*, pénztáros: *Réthy Viktor*, ellenőr: *Maresch Gyula*. — Választmányi tagok lettek: *Darvas Lajos*, *Dáni János*, *Geisz Sándor*, *Kovács Vince*, *Leopold Zsigmond*, *Mandl Vilmos* dr., *Marossy Miklós*, *Neuman Adolf*, *Neuman Dániel*, *Prohászka László* dr., *Ring Lajos*, *Robitsek Soma*, *Sarlót Domokos*, *Szabados Árpád*, *Vajda Zsigmond*, *Vannay Gyula*, *Varjassy Lajos*, *Vass Sándor* dr., *Wadowsky Gusztáv* és *Winter Adolf*.

Institoris Kálmán elnöklete alatt jelen voltak a közgyűlésen: *Mandl Vilmos* dr., *Vass Sándor* dr., *Vásárhelyi Béa*, *Prohászka László* dr., *Krispin József*, *Robitsek Samu*, *Vannay János* dr., *Vannay Gyula*, *Kovács Vince*, *Ring Lajos*, *Maresch Gyula*, *Kopp János*, *Dáni János*, *Réthy Viktor*, *Winter Adolf*, *Marossy Miklós*, *Darvas Lajos*

még most sem? — kérdé *Pjatigorow* néhány percnyi hallgatás után.

A honorációrok szó nélkül, lábujjhegyen osontak ki.

— Te tudad, hogy *Pjatigorow*, — mondá zsörtölődve *Jewstrat Spiridonitsch* kívül a pincérnek, — mért nem nyitottad föl a szádát?

— Megtiltotta, hogy eláruljam.

— Megtiltotta? I... Hát ha én most, te kutya, egy hónapra lecsukatlak, akkor is... megtiltotta...! De hát uraim, ez igazán érdekes volt! Mintha mindnyájan meg lettünk volna bolondulva! Hát nem hagyhattuk volna tíz perccel ezelőtt el az olvasótermet? ... *Cinno* kis história! ...

Az urak lesujtva, tanácstalanul bolyongtak a kaszinóban és oly komolyan süttögtak egymással, mintha Isten tudja, micsoda nagy szerencsétlenség történt volna...

Mikor az asszonyok és a lányok megtudták, hogy *Pjatigorow* sértve érzi magát, mintha szavukat vesztették volna, elcsöndesedtek és lassankint hazafelé szállingóztak.

Két órakor *Pjatigorow* már holtlészrezen táncmolygott a táncteremben. Leült a zenekar mellé és a zajos muzsika dacára — elaludt. Egyszerre csak oldalvást bilent a feje és *Pjatigorow* *Jegor Niltsch* egyhangú hortyogása tüzengte a tánczenét.

— Acsi! Hallgassatok el! — intette a ferge lábú előljáró a zeneszereknek. — Pszt! ...

— Parancsolja talán, hogy hazakisérjem? — kérdé egy kis idő múlva *Belebuchin*, a milhomos fülébe hajolva. — Vagy talán jobb lesz, ha a hintaja előáll? ...

— Ha! ... Mi? ... Te? ... Mit akarsz?

— Haza kísérel! ... Már itt az ideje, hogy ágyba feküdjön ...

— Igen ... Ha ... ha ... haza ... menni ... I ... igen ... Ki ... kísérel haza ...

Belebuchin arca szinte ragyogott az élvezettől és hozzáfegott, hogy *Pjatigorow* talpra állítsa. A többi honorációr is szolgálatkészen ugrott oda, édeskésen mosolyogva emelgették az örökös diszpolgárt és boldogságtól sugárzó ábrázattal vitték elővigyázatosan hintójához.

— Az egész társaságot így bolonddá tartani ... erre igazán csak egy művész, egy lángész képes, — jegyezte meg rekedt hangján *Jewstrat Spiridonitsch*. — Én egészen oda vagyok! ... *Jegor Niltsch*! ... Ha ragondolok, még most is nevetnem kell! ... Hahaha! ... Es milyen dühösek voltunk mi mindannyian? ... Hahaha! ... Akár hiszik, akár nem, én még színházban sem nevettem soha ilyen jól! ... Micsoda humor! ... Hahaha! ... Hitemre mondom! ...

Mikor *Pjatigorow* kocsija eltávozott, a honorációrok kissé vidámabbak lettek és egymást igyekeztek megnyugtálni ...

— A bucsuzásnál kezet fogott velem!

— Engem meg is akart csókolni! Látták uraim?

— Ugy látszik, már nem haragszik, — jegyezte meg *Schestjakow*.

— Adjá Isten! — sóhajtá *Jewstrat Spiridonitsch*.

A csanádi zürzavar. Tömeges elmozdítások.

(A polgármestert kilakoltatják.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 22

Abban a zürzavaros állapotban, amely a szomszédos Csanádvármegye és Makó város közigazgatásának menetében beállott, ma holnap el sem lehet igazodni. A viszonyok oda alakultak, hogy néhány nap múlva, vagy talán már a legközelebbi órákban egy olyan megyei vagy városi tisztviselő sem marad a helyén, aki nem respektálja a főispán intézkedéseit s ezeknek a tisztviselőknek az állását új emberek fogják elfoglalni. Farkas József makói polgármesternek elmozdítását ugyanis egész sereg vármegyei tisztviselőnek az elcsapatása fogja követni, miután a megye három központi főtisztviselője és a járási főszolgabírók, meg a szolgabírók megtagadták Cseresnyés János főispán rendeleteinek a végrehajtását.

A tömeges elmozdítások még nem történtek ugyan meg, de befejezett tények gyanánt lehet már beszélni róluk, amint arról makói tudósítónknak következő távirati jelentése értesít:

A vármegyei tisztviselők elmozdítása.

Mint említettük, Cseresnyés János főispán pénteken föl hívta Dózsa Sámuel megyei főügyészt, Tóth József főjegyzőt és Tarnay Ivor első aljegyzőt, hogy haladéktalanul utazzanak ki a vármegye összes járásába és szerezzenek személyes meggyőződést róla, hogy vajjon az önkéntes adók beszédésére, az önkéntes ujoncok állítására vonatkozó rendeletének végrehajtása megtörtént-e már. Ezt a rendeletet tudvalevőleg Cseresnyés azzal küldte meg a főszolgabíróknak, hogy végrehajtásukról öt nap alatt jelentést kér, s ha a jelentés be nem érkeznék, ezt a végrehajtás megtagadásának fogja tekinteni. A tisztviselőkhez intézett pénteki rendeletet azzal fejezte be, a főispán, hogy amennyiben annak 21-éig eleget nem tesznek, ő velük szemben is meg fogja tenni a megtorló lépéseket.

A rendeletben megjelölt határidő tegnap letelt, de a három tisztviselő közül egyik sem teljesítette a fölhívást, sőt át sem vették a rendeletet. Emiatt most Makón lázas kíváncsisággal várják a történeteket. Mint megbízható forrásból a nyilvánosságra került, legközelebb a következő tisztviselők vesztik el állásukat: Dózsa Sámuel dr. megyei tiszt főügyész, Tóth József főjegyző, Tarnay Ivor első aljegyző, Szojka Kálmán nagylaki főszolgabíró, Haász Sándor nagylaki szolgabíró, Petrovics Mihály dr. battonyai helyettes főszolgabíró, Kövér Béla mezőkovácsházai főszolgabíró és Spilka Antal mezőkovácsházai szolgabíró. Azt beszélnek, hogy Cseresnyés János főispán a múlt héten beszélte meg ezeket az intézkedéseket Kristóffy József belügyminiszterrel s azt a rendeletet, mely az említett tisztviselőket elmozdítja állásuktól, már alá is írta.

Az elmozdítások sora azonban ezzel még nem ért véget. Farkas László alispánhelyettes legközelebb utasítani fogja Thaisz Gézát, a központi járás tb. főszolgabíráját, aki december 7-ike óta Hervay István alispán rendelete folytán, mint

rendőrkapitányhelyettes a makói rendőrség élén áll, hogy rendes állásában teljesítsen szolgálatot. Thaisz Géza teljesíteni fájja ezt az utasítást, mivel azonban előreláthatólag ő is ellene szegül a főispán intézkedéseinek, az ő elmozdítása is bekövetkezik.

Az új tisztviselők.

Az ekképen megüresedő állásokat Cseresnyés János főispán nyomban be fogja töltetni. Azt még nem tudják bizonyosan, hogy a főispán kiket nevez ki új vármegyei tisztviselőkké, de egyesek kinevezéséről már teljes határozottsággal beszélnek.

Daróczy Máttyás dr., akit Cseresnyés János főispán még december 16-án nevezett ki Makó város rendőrkapitányává, Tarnay Ivor helyébe lép, mint a vármegye első aljegyzője. Mint ismeretes, Makó város képviselőtestülete megtagadta az eskü kivételét Daróczytól azzal az indoklással, hogy Hervay alispán Daróczyt fölfüggesztette első alkapitányi állásától s az ellene elrendelt fegyelmi eljárás még nem fejeződött be akkor, amikor rendőrkapitányává kinevezték. A bonyodalmat maga Daróczy oldotta meg olyanformán, hogy ma este megírta rendőrkapitányi állásáról való lemondását.

Csanádmegye új főjegyzőjéül Dedinszky Béla dr. budapesti ügyvédet emlegetik. Dedinszky régebben Csanádmegye közigazgatásának szolgálatában állott, mint árvaszéki ülnök; hosszabb hivataloskodás után nyugdíjaztatta magát, azután Budapestre költözött, ahol ügyvédi irodát nyitott.

A harmadik, akiről mint kinevezendő tisztviselőről beszélnek, Jancsics Pál volt főszolgabíró, aki Kövér Béla helyett a mezőkovácsházai járás főszolgabírája lesz.

A makói polgármester-válság.

A makói polgármester-válság még nem nyert megoldást. Farkas József polgármester, akit Cseresnyés János főispán pénteken elmozdított állásától, nem adta át hivatalát Bakos Ferenc főjegyzőnek, aki törvény szerint helyettese a polgármesternek, hanem mintha semmi sem történt volna, továbbra is vezeti a város ügyeit. Ennek a renitenciának az lesz a következménye, hogy szerdán karhatalommal távolítják el Farkast a hivatalából.

Az eltávolítás előreláthatólag épületes jelenetek közben fog végbemenni. Farkas József polgármester kijelentette, hogy szerdán délelőtt bezárhatja a városháza kapuját s a csendőrök csak úgy juthatnak be hozzá, ha betörik a kaput.

Bakos Ferenc főjegyző még mindig nem szánta rá magát a polgármesteri hivatal átvételére. Vonakodását azzal indokolja, hogy neki huszonhat évi nyugdíjjogosultsága van a városnál s ha a képviselőtestület el találná őt mozdítani állásától, akkor kenyér és nyugdíj nélkül maradna. Nagy valószínűség szerint Bakos lemond az állásáról, nyugdíjba megy és Makó város polgármestere nem ő lesz, hanem Galambos Ignác dr. makói ügyvédet nevezi ki a főispán erre az állásra, melyre Galambos már többször pályázott.

TÁVIRATOK.

Az algezirási konferencia.

Algezirass, jan. 22. Ma szétosztották a marokkói konferencia delegátusai között az érte-

kezet nyomtatott napirendjét, amelyet még arab nyelvre is lefordítottak. A napirendet a holnap délelőtt 10 órakor tartandó ülés elé terjesztik. Eddig semminemű nehézség sem mutatkozott az értekezlet munkájában. Az az ut, amelyet az értekezlet követ, kitűnőnek bizonyult. Ugy látszik, hogy a delegátusokat a legjobb szándék hatja át és érintkezésük a legbarátságosabb és a legudvariasabb jellegű.

Perzsia alkotmányt kap.

Pétervár, január 22. Teheránból jelenti a pétervári távirati ügynökség: Mintegy 1000 kereskedő elhagyta Teheránt és Sabdulaszima községbe vonult, hogy ezáltal a sah kormánya ellen tüntessenek. Mivel a sah csendzavarást és vérontást el akart kerülni, közte és a kivonultak közt megegyezés jött létre azon feltétel alatt, hogy a papság, a kereskedők és a földbirtokosok delegátusai a sah elnöklése alatt gyűlésezt fognak. Ezen gyűlést az igazság házában fogják nevezni és adminisztratív, valamint törvényhozási tevékenységet fog kifejezni. Ki fogják hirdetni a törvény előtti egyenlőséget és meg fogják szüntetni a kegyencuralmat. Teherán népszerűtlen kormányzója beadta lemondását. Attól tartanak, hogy a népképviselő a belga vámhivatalnokok és Nausz posta- és vámügyi miniszter elbocsátását fogja kívánni.

Szocialistapör Aradon.

(A hetipiac izgatója.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 22.

Csabai Mihály, aki különben ócska holmikat árul Aradon, szabad óráiban azzal is foglalkozik, hogy nincs megelégedve a világgrenddel. Különösen haragszik a papokra, akiknek megadott a kényelem, míg a szegény embernek ócska ruhákat kell eladnia, ami nehezebb dolog a kapálásnál is. Másodsorban a hatóságokra haragszik Csabai, mert ezek zaklatják iparendély és más eféle ostobaság irányában az embert. Miután pedig a papokra és a hatóságokra a szocialisták is haragszanak, Csabai Mihály felcsapott szocialistának, noha igazán nem tudja, mi fán terem az a mesterség.

Szocialistai minőségében több ízben heves beszédeket tartott a hetipiacon. Kijelentette, hogy a papok vagyonát el kell kobozni, mert törvénytelen dolog, hogy a papoknak, akik csak a nép zsirján élnek, vagyonuk legyen. Továbbá kifejtette azt is, hogy a papokat le kell ütni és hogy a hatóság rendeleteinek nem kell szót fogadni. Felhívta a rendesen összegyülekezett szépszámu hallgatóságot, hogy a hatóság embereit minden adandó alkalommal kapával sőt kaszával kergessék el, nem lévén emellett kizárva más fegyverek alkalmazása sem.

Ezek a szónoklatok természetesen nem maradtak hatás nélkül. A hetipiac izgult és az apostol, ki elveit és az ócska ruhákat buzgón terjesztette a nép között, igen népszerű alak lón. Végre is megakadt rajta a rendőrség szeme s mivel az aradi rendőrség minden népszerűséget csak a maga számára tartogat, irigységből bevitték Csabait a kapitánysághoz, ahol kihallgatása után szabadonbocsátották bár, de áttették az ügyét az aradi királyi törvényszékhez. Itt izgatás vétsége miatt fogta perbe az ügyész Csabait, aki a mai tárgyalásra védő nélkül, de nagyszámu tisztelőjével jelent meg.

A beidéztet tanuk nyíltan megvallották, hogy Csabai miket beszélt. Ő maga sem tagadta a dolgot, hanem dörgedelmes védőbeszédet tartott, amelyben több ízben felemlítette a rossz gazdasági viszonylatokat és más hatásos apróságokat. A védőbeszéd azonban nem hasz-

nált: a *Bittó* József elnöklelte alatt álló tanács *Kovács* József ügyész vádbeszéde után büntetésnek találta Csabait az izgatás vétségében és két heti államfogházra, továbbá 2 napi államfogházra átváltoztatható 40 korona pénzbírságra ítélte el.

Az ítélet kihirdetése után a vádlott megvakarta a fülét és néhány pillanatnyi gondolkodás után így beszélt:

— *Vagyoni álladékomra* való tekintettel semmiségi panaszt jelentek be!

— Tehát felebbez? — kérdezte az elnök a cifrabeszédű apostolt.

— Igen!

Azzal Csabai Mihály tisztelői társaságában elhagyta az épületet, melyben „az osztálybíró-ság kitarottjai” nem respektálják azt, hogy egy szociállistának mindig igaza van.

Egyezés

a Tantschitz-hagyaték ügyében.

(Megjegyzés felé.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától —

Arad, január 22.

Mikor a rejtélyes módon meggyilkolt újszentannai fiatal nábob, *Tantschitz* Félix halálával feküdt halálos ágyán, lázas állapotában egy végrendeletet készített, amelyet azonban később megsemmisített. Így történt, hogy a szerencsétlen fiatalember halála után egy 1903-ban készült, s 1904-ben pótlásokkal ellátott végrendelet került a világi bírósághoz, amely testamentumot május közepén hirdette ki *Szarka* Sándor dr. világi kir. aljárásbíró.

Tantschitz Félix ebben a végrendeletben mintegy 200 000 koronáról intézkedett s ezt az összeget olyan alapra hagyta, amelynek célja az, hogy nemzeti iskolákat vegyen át és tegyen magyarrá. Ha azonban ilyen alap nem léteznék és létesíthető sem lenne: utóörökösként a magyar iskolahajó alapját nevezte meg. Ezt az alapot tudvalevőleg *Rákosi* Jenő a „Budapesti Hírlap” főszerkesztője gyűjti. Oldalági rokonait azzal az indoklással hagyta ki a végrendeletből Tantschitz, hogy azok részben nincsenek rászorulva, részben nem érdemlik meg az örökséget.

A végrendeletet alaki okokból Tantschitz négy unokánövéré megtámadta, azt vitatván, hogy a végrendelet alaki hiányok miatt semmis. A hagyatéki pör meg is indult az aradi kir. törvényszék előtt, de mindjárt a perfelvételi tárgyaláson halasztást vettek fel.

Időközben az érdekelt felek egyezsége gondolatok és meg is kezdték az egyezkedés iránti tárgyalásokat, aminek az lett az eredménye, hogy *Nikolics* Döme és *Szalai* Arnold dr. ügyvédek a végrendeletet megtámadó rokonok képviselőiben kérvényt adtak be a törvényszékhez, kérve a végrendelet tanúknak előleges kihallgatását. Ennek a kérvénynek a tárgyalását mára tűzte ki az aradi törvényszék.

A tárgyaláson a felperesek képviselőiben *Szalai* Arnold dr., a kincstár képviselőiben *Szendy* György dr. királyi ügyész jelent meg. *Rákosi* Jenőt *Deutsch* Izso dr. képviselte, míg a többi érdekelt felek jogainak megvédésére *Rosenberg* Miksa dr. és ifj. *Szalai* Károly jelentek meg. A tanúk előleges kihallgatásába valamennyien beleegyeztek, kivéve a kincstár ügyvédjét, kinek ellenzése folytán a törvényszék végzésileg fog dönteni az ügyben.

Amint biztos forrásból értesülünk, az egyezés megkötése körülbelül befejezett dolog. Ha a kihallgatandó tanúk vallomása alapján a végrendelet megdőlné, a rokonok a magyar isko-

lahajó alapja javára nagyobb alapítványt tesznek. Ha ellenben a végrendelet megáll és a királyi kincstár jut hozzá a hagyatékhoz: a kincstár teszi le ugyanezt az alapítványt *Rákosi* Jenő kezébe.

Az egyezségi tárgyalások folyamatban vannak.

IRODALOM ES MŰVESZET.

A színház műsora:

Kedd: *Tiszt urak a zárdában*, operett. (Páros bérlet.)

Szerda: *Hajdúk hadnagya*, operett. (Páratlan bérlet.)

Csütörtök: *Vénleányok*, vígjáték. (Páros bérlet.)

Péntek: *A titok*, színmű. (Páratlan bérlet.)

Szombat: *Bohémszerelm.* operett. Bemutató előadás. (Páros bérlet.)

Zenetanárok hangversenye.

— *Müttermüller* és *Weichhart* Auróra. —

A zenének három hivatott és szorgalmas apostola tegnap néhány órára letette a hittérítő munka köznapi köntösét, hogy ünnepi mezbe öltözve áldozzon a zeneművészet oltárán. Mindig szívesen látott dolog, ha azok, akiknek kezébe a jövő generációnak zenéi kiképzése és nevelése van letéve, az iskola meghitt csöndjéből olykor fölvonulnak a villanyfényes hangverseny terebe. És mivel az ilyen vállalkozásnak végeredményében a művészet ügye látja hasznát, azért nem helyeselhető eléggé, ha a zenepedagógusból időnkint még mutatkozik az exekutív zenész.

A hangversenyt *Müttermüller* József zene-konzervatóriumi igazgató-tanár vezette be. Jól esett viszonthallanunk kedves hangszerét. *Goltermann* G. „*Gordonka* hangversenyé”-ben és *Svensden* „*Hangversenyé*”-ben tonusának egyenletes tisztasága mellett, főképen zenéi fölfogásának és interpretálásának finomságot élveztük. *Goltermann* J. „*Cseh Ábránd*”-jának néhez variációival fényes tanujelét adta művészi készségének. A közönség tüntető elismerését még egy magyar zeneszámmal hálálta meg.

Müttermüller mellett jól kiérdemelt, őszinte sikere volt *Weichhart* Aurora énektanárnőnek. *Beethoven* „*Ah perfido*” című nagy hangverseny áriáját énekelte legelőbb, nagy gyönyörűségére annak a néhány ortodox zenésznek, aki a bonni óriásra esküszik. Ha azt mondjuk, hogy énekében érvényre jutott a dalnak klasszikus szépsége, ezzel mindent elmondtunk.

Majd szóhoz juttatta a romantikusokat és moderneket, élükön *Nevinnel*, kitől három bájos, hangulatfestő dolgot énekelte. Nagyon tettett még *Tschaikowszky* és *Jensen* egy-egy dala. A magyar dalszerzemények közül *Medveczky* Zs. „*Fényes éj*” és *Ábrányi* „*Magyar mődal*”-át vette fel műsorára. Utóbbinak bensőséges előadása után a műsorvég dacára is mozdulatlan közönségnek még egy kedves bizsuval kellett szolgálnia.

Énekében nyoma sem volt annak a hangbeli indispozíciónak, melyről néhány nappal előbb hallottunk. E mellett — s ezt ma kétszeresen ki kell emelnünk — megjelenése maga a pozmentes egyszerűség. Gesztusokkal és mimikával nem művésziesskedik, s arcáról nem tükröződik más, mint ihlet és természetes női báj. A művésznő tegnapi sikerét bizvást scrolhatja legjobb babérai közé.

Meg kell emlékeznünk még *Müttermüller-Lengyel* Erzsébet tanárnőről, ki úgy a zene, mint az énekszámok zongorakiséretét látta el. Gondosan kipolgozott s helyenkint nagy készültséget feltételező ki-éretével harmonikus művészi egységbe forrt össze az előadóval.

Szóval a művészeknek határozottan jó napjuk volt. A közreműködők közül még legke-

vésbbé volt hangolva — a zongora, aminek pedig aradi hangverseny-ódiumon nem volna szabad előfordulnia.

(*Prokászka* László dr.)

* *Tiszt urak a zárdában*. Az elmúlt héten nagy sikerrel felújított operett második előadása kedden lesz. A *tiszt urak a zárdában* múlt heti előadását zúfolt ház nézte végig és sokat tapasztalt a főszereplőknek.

Bohém szerelm. *Herblay* gyönyörű operettjéből pár nap óta már a színpadon folynak a próbák. A *Bohémszerelm* szereplői nagy ambícióval tanulják az operettet, mely a szezon legnagyobb operett-sikerének ígérkezik. Rendkívül bájos és poétikus a darab első felvonása, mely a párisi művésznegyed egyik hatemeletes házának tetején játszódik. Ezt a felvonást teljesen új díszletekkel fogják kiállítani. Az operetthez sok új jelmez és szép kiállítás készült, úgy hogy a nagyszerű darab hihetőleg Aradon is olyan tetszést fog aratni, mely a *Bohém-szerelm* sorozatos előadásait biztosítja. Az operettet *Brédy* István rendezte, a zenéi részeket *Tilger* Árpád karnagy tanította be.

Huszonnégy emberélet.

(Két véres összetűzés.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától —

Arad, január 22.

Olcso az emberélet. Az elmúlt napok két legutolsóján huszonnégy embert öltek meg a csendőrfegyverek golyói. Két helyen dördültek meg a fegyverek: az egyik községben a bíróválasztás folytán támadt elégtelenség miatt, a másikban a sztrájkoló munkások agresszív viselkedése következtében. A véres összetűzésekről a következő tudósítások számolnak be:

Karánsebesről jelentik, hogy a szomszédos *Nándorhegyen* rettenetes végű összeütközés keletkezett sztrájkoló munkások és a csendőrség között. A munkások megtámadták a csendőrséget, amire a csendőrök fegyverüket használták. *Hét munkás és egy csendőr holtan maradt* az eset helyén, ezenkívül számos munkás megsebesült. A lázongás folytonosan tart. A 43 ik gyalogezred egy százada a zavargás helyére indult.

Lugosról jelentik a Magyar Távirati Irodának: Tegnap délután a krassó-szörénymegyeli *Nándorhegyen* vasgyári sztrájkoló munkások az ott összpontosított tíz csendőrt megtámadták és rájuk lőttek. A csendőrök közül egyet le is tőpérték, mire a csendőrök sortűzet adtak. *Hét ember meghalt, 40 megsebesült*. Az események következtében a csendőrséget megerősítették és 200 főnyi gyalogság *Karánsebesről* *Nándorhegyre* vonult ki. A hadbíró, aki ez idő szerint *Szebenmegyében* *Resináron* vizsgálaton van, azonnal a helyszínére rendeltetett.

Későbbi lugosi távirat jelenti: A brassói erdő-részvénytársaságnak *Nándorhegyen* egy régóta üzemben levő vasgyára van. A gyár igazgatósága szombaton este elbocsátott egy munkást, ami miatt a gyárnak nagyobbára szocialista érzelmű munkásai annyira fellázadtak, hogy az igazgatóság vasárnap reggel kénytelen volt ellenük a csendőrség segítségét igénybe venni. Három munkás e közben megtámadta a kivonult tíz csendőrt és bár társaik igyekeztek őket visszatartani, az egyik csendőrt földre tőpérték, sőt az egyik munkás revolverével rá is lőtt a csendőrökre, erre a csendőrök is célba vették a tömeget és a lázongók közé lőttek, akik közül *három azonnal meghalt*, többen pedig súlyosan megsebesültek. A gyár igazgatósága táviratban nagyobb karhatalmat kért a lázongók ellen, mire *Karánsebesről* a 43. gyalogezred két százada a véres összeütközés színterére indult.

Fialka Károly dr., Krassó-Szörény vármegye alispánja ma délután Nándorhegyre utazott, hogy megindítsa a vizsgálatot.

Említést tettünk már a beregmezei Bilkén történt vérengzésről, amely a bíróválasztást követte. A vizsgálatot Gulány alispán vezeti. Kiderült, hogy a véres bíróválasztás oka az volt, hogy a nép nem akarta megválasztani a régi bírót, hanem Gorzó György megválasztásához ragaszkodott. A vérengzésnek — mint már jelentettük — hat halottja van. Ezeket a csendőrök lötték agyon. Ezekon kívül a súlyos sebesültek sorából tízen haltak meg eddig. A vizsgálatot vezető alispán Komáromy István jegyzőt felfüggesztette állásától s Józ Zsigmond főszolgabíró ellen elrendelte a fegyelmi vizsgálatot. A helységet katonaság szállotta meg.

Uj bérmozgalom a vaggongyárban.

(A munkások memoranduma.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 22

Az Aradi Weitzer-féle vaggongyárban nagyon rövid ideig tartott a béke, melyet a munkások részéről a múlt héten a sztrájk veszedelme fenyegetett. Ujabb bérmozgalom támadt a munkások között, akik ezuttal nem gondolnak sztrájkra, hanem emlékirattal fordulnak a gyár vezetőségéhez, hogy új árszabályt állapítson meg a számukra.

Az új árszabály-tervezetnek legkritikusabb pontja az akkord munka eltörlése, aminek a keresztülvitele aligha sikerül. A többi követelés, bár szintén nagy terheket ró a teljesítésére a vaggongyárra, kölcsönös engedékenységs méltányosság által esetleg elérheti a célját, noha alig érthető, hogy a munkások éppen most állanak elő követeléseikkel, amikor a gyár kénytelen volt redukálni a munkaidőt, csak hogy kenyeret adhasson valamennyi alkalmazottjának.

A kölcsönös méltányossággal létrejött egyezés folytán — mint megirtuk — szombaton munkába állottak a munkások, de már az esti órákban, mikor elérkezett a fizetés ideje, ismét a békétlenkedés jelei mutatkoztak közöttük. Azt mondták a munkások, hogy az egyezés szerint a kocsi-alváz szerelőket az akkord-munkák után husz százalékos bérjavítás illette meg, de a gyár vezetősége nem adta meg nekik ezt a béremelést.

A munkások emiatt ma este gyűlést tartottak munkás-otthon helyiségében, ahol hosszas eszmecsere után Andrássy Gyula javaslatára abban állapodtak meg, hogy a vaggongyár igazgatóságához memorandumot intéznek. A memorandum a következő követeléseket foglalja magában:

1. Az akkord-munka eltörlése.
2. Minden ipari munkás minimális órábéré 50 fillér legyen. Ez a követelés nem vonatkozik a reszelővágókra, akiket a már régebben megállapított árszabály szerinti díjazás illette meg.
3. A gépeknél dolgozó segédmunkások minimális órábéré 36 fillér.
4. A napszamosok minimális órábéré 26 fillér.

A memorandumot még e hét folyamán nyújtja át a vaggongyár igazgatóságának az a küldöttség, melyet a napokban fognak megalakítani a munkásokból és a szakszervezeti bizottság tagjaiból.

Az értekezlet végül kimondta, hogy a vaggongyári munkások kívánják a kerületi betegsegélyező pénztárból és belépnek az ipartestület betegsegélyező pénztárába. Erre a határozatra az a körülmény adott okot, hogy a kerületi betegsegélyező pénztár fölemelte a heti járuleköt három százalékra.

Rudnay lemondott.

A miniszterelnök nyilatkozik.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 23

Lapunk vasárnapi számában hirt adtunk arról, hogy Rudnay Béla főkapitány kigolyózási ügyében Rohonczy Gida és Vojnich Sándor nyilatkozatot adtak ki, amelyben hevesen megtámadták Krtstóffy József belügyminisztert azért, mert illetéktelenül beleavatkozott az ügybe és a főkapitány előleges tudta és beleegyezése nélkül paktumot kötött az Országos Kaszinó választmányával Rudnay kilépésére vonatkozóan. Ez a nyilatkozat általános feltűnést keltett és megszólalásra készítette ugy a miniszterelnököt, mint a belügyminisztert is. Mind a ketten a félhivatalos „M. T. I.” utján nyilatkozatot adnak ki, hogy ezáltal is hozzájáruljanak a teljes igazság kiderítéséhez.

A miniszterelnök nyilatkozatából kitűnik, hogy a főkapitánynak az Országos Kaszinóból való kilépéséről tényleg volt szó s hogy a főkapitány maga jelentette ki, hogy ügyének kedvező elintézése esetén töröltetni fogja magát a kaszinó tagjai sorából, de a cselekvési szabadságot fentartja magának. Paktum azonban nem jött létre, hanem Lisznyay Damó Tihamér a miniszterelnöktől nyert értesülés alapján Rudnay szándékát közölte a kaszinóval, mire a kaszinó minden megokolás nélkül levette a napirendről a kizárási indítványt. A miniszterelnök nyilatkozata végén elismeri, hogy tévedt abban a feltevésében, hogy Rudnay kilép a kaszinóból a közgyűlés előtt; de ennek okát abban látja, hogy a kizárási indítvány benyújtói és a sajtó tovább folytatták Rudnay ellen a hajszát.

A nyilatkozatokon kívül ezügyben a mai nap főeseménye az, hogy Rudnay ma hivatalosan is beadta lemondását.

Rudnay lemondása.

Rudnay Béla rendőrfőkapitány ma megjelent Kristóffy József belügyminiszternél, átadta lemondási kérvényét és kérte a nyugdíjaztatását. Kristóffy még nem döntött a lemondás elfogadása tárgyában.

Fejérváry nyilatkozata.

A miniszterelnök nyilatkozata a nagy port felvert ügyben így szól:

Miután a közle nényben személyem is ismételve szóba van hozva, így magam is hozzá kívánván járulni az igazság kiderítéséhez és megőrsítéséhez, a következőket jelentem ki:

Folyó hónap 7-én a nélkül, hogy az előzmények részletesen tudomásomra jutottak volna, azon törekvéstől vezéreltetve, hogy egyrészt Rudnay Béla főkapitánynak teljes és kifogástalan becsületbeli integritását meggyőződésem és kötelességem szerint megvédjem, másrészt, hogy ha lehet, az Országos Kaszinóban politikai szenvedélyek folytán Rudnay ellen indított hajszát oly irányba tereljem, hogy a kaszinó egy frakciójának magatartása következtében a kormány ne legyen kénytelen a kaszinóval szemben eljárni, magamhoz kértem ugy Kristóffy, Kaffka és Lisznyay Damó Tihamér, valamint Rudnay urakat és pedig oly szándékkal, hogy a keletlen és Rudnayra nézve feltétlenül méltatlan és igazságtalan ügyet valami módon elsimítsam. Külön-külön beszéltem Rudnayval, valamint a többiekkel is.

Miután pedig már előzőleg előttem, de tu-

domásom szerint a Nemzeti Kaszinó más tagjai előtt is Rudnay ama szándékának adott kifejezést, hogy a történetek után még azon esetben sem marad az Országos Kaszinó tagja, ha eme kaszinói ügye rá nézve kedvezően dől is el; eme alkalommal is megkérdeztem őt, hogy eme szándékánál me-marad-e? Rudnay azt válaszolta, hogy igen, de várja a választmány végleges döntését, de ígéretet semmi irányban sem tesz és szabad cselekvési jogát fönntartja. Eme nyilatkozatból folyólag csak ama ígéretet tette és pedig kívánságomra, hogy ha kilépne, a kilépő nyilatkozatban a kaszinót sérteni nem fogja.

És Rudnay eme szándékát és eme utóbbi ígéretét feltétlen jóhiszeműséggel és ama föltevessel közöltem Lisznyayval, hogy a kaszinó választmányának január 9-iki ülésén Rudnay ügye rá nézve minden tekintetben véglegesen és indokolás nélkül fog a napirendről levétetni: mire nézve Lisznyay ur szintén nyilatkozatot tett és meg voltam győződve, hogy ekkor, tehát a közgyűlés előtt, Rudnay kilép és ki is léphet egyéni integritásának minden sérelme nélkül.

Annyival inkább csodálkoztam, hogy a kaszinó határozata után is a kaszinó kérdéses frakciója mindent elkövetett, hogy az ügyet a közgyűlés elé is vigye és eljárásunkat úgy állítsa oda, hogy az Rudnayra nézve hátrányos színben tűnjön föl.

Én elismerem, hogy tévedtem ama feltevésben, hogy Rudnay a kaszinói választmány határozatának meghozatala után a közgyűlésig ki fog lépni és hogy azt meg fogja tehetni ugy, amint azt Lisznyay ur előtt kijelentettem; én elismerem azt is, hogy eme kijelentésem esetleg félreértésre adott alkalmat. Azt azonban, hogy Rudnay szándéka megváltozott, nézetem szerint azok okozták, akik az elleke való személyes hajszát a választmány határozata után is ugy a kaszinóban, mint a sajtóban folytatták és azáltal Rudnayt merevebb magatartásra kényszerítették.

A belügyminiszter szerepe.

Kristóffy József belügyminiszternek ugyan-ez ügyben való szerepléséről a miniszterelnök nyilatkozatában foglalt adatok kiegészítésül illetékes helyről a következő értesítéseket kapta a Magyar Távirati Iroda:

A miniszterelnök nyilatkozatában előadott eljárásokat egy előzetes kiegyenlítési kísérlet előzte meg. Ezt a kaszinó egy választmányi tagjának kezdése folytán a belügyminiszter vezette. E kísérletnél az volt az alap gondolat, hogy a kizárási indítvány vétessék le egyelőre a napirendről, az lévén a jóhiszemű suppozíció, hogy amennyiben a választmány már össze volt hívva és így sürgősen kellett valamely megoldást találni, nyeressek elegendő idő a lelkek lecsillapultával egy végleges békés megoldásra. A belügyminiszter ezt a módozatot azal a határozott és kifejezett fentartással kísérlete meg, hogy ahhoz Rudnay Béla főkapitány hozzájárulása természetesen szükséges. Rudnay ezt azonban határozottan visszautasítván, ez a módozat teljesen elejtetett. Az ezután következett tárgyalásokat már nem a belügyminiszter vezette, sőt ama tervezett hivatalos intézkedéséről, amely a rendőrség vezetői tisztviselőinek a társaságból való kilépését célozta volna, előzetesen tudomása sem volt s az egyenesen a miniszterelnöktől származott.

A kaszinó határozata.

Az Országos Kaszinó választmánya ma este hat órakor Wekerle Sándor dr. elnök-igazgató elnöklété alatt ülést tartott, hogy

a Rudnay-ügyben beállott fordulat folytán újabb határozatot hozzon.

Lisznyay Tihamér előadta Fejérváry Géza báró miniszterelnökkel és Kristóffy József belügyminiszterrel folytatott tárgyalásait. Előadása nagyjában megegyezett a Rohonczy-féle nyilatkozatban foglaltakkal, a tárgyalások egyes fázisairól azonban világosabb képet nyújtott. Így elmondotta, hogy a miniszterelnök a tárgyalások elején Rudnaynak három alábbi követelését közölte:

1. A kigolyózási indítványnak a napirendről való levételénél a választmány mondja ki, hogy az ügy politikai jellegű.
2. Rudnay indokolhassa kilépését.
3. A főkapitány fentartja magának azt a jogot, hogy az aláírók ellen a megtorló lépéseket megtehesse.

Lisznyay ezeket a feltételeket nem fogadta el, mire Fejérváry és Kristóffy átmentek a másik szobában várakozó Rudnayhoz és hosszabb tárgyalás után azzal tértek vissza, hogy Rudnay az első követeléséről elállott. A másodikra nézve a miniszterelnök kijelentette, hogy a kilépés indokolását a benyújtás előtt el fogja olvasni és belőle a Kaszinót esetleg sértő részeket ki fogja hagyni.

Ezen az alapon megkötötték a paktumot.

A választmány levette a napirendről az ügyet, mert joggal várhatta, hogy Rudnay rövidesen ki fog lépni a kaszinóból.

Január 18-án délelőtt fél 12 órakor a miniszterelnök magához hívatta Lisznyayt és hosszabb bevezetés után ismételte a megállapodásokat, kijelentvén, hogy emlékszik azokra, megtörténtüket igazolni is kész, de beismerte, hogy a megállapodás szövegezésénél tévedett. Rudnay ugyanis 18-án reggel fölkereste őt és kijelentette, hogy ő a tárgyalás során, illetve a megállapodás alkalmával csak arra kötelezte magát, miszerint a közgyűlés után vagyis akkor fog kilépni a Kaszinóból, ha rá nézve a kilépés kényszere nem fog többé főnforogni.

Hosszas vita után a választmány a következőket határozta:

A Rudnay-féle kigolyózási indítvány kérdését a választmány a Kaszinó közgyűlése elé terjeszté, s ez döntsön afelett, hogy fentartás-e a választmánynak a legutóbbi ülésen hozott azon határozata, mely szerint a kigolyózási indítvány a napirendről levétessék vagy pedig mondja ki a közgyűlés határozatilag azt, hogy a választmány döntsön a kérdésben és tülze napirendre a kigolyózási indítványt.

Ilyenformán az egész kérdés a közgyűlés elé kerül. Maga a közgyűlés azonban nem dönt a kigolyózás fölött, hanem csupán a felett, hogy tárgyalja-e a választmány a kigolyózási indítványt, vagy sem? Amennyiben a közgyűlés szentesíti a választmány multkori határozatát, mely a napirendről való levételt mondta ki, úgy az ügy végleg lekerül a napirendről.

Ha azonban a közgyűlés akként határozna, hogy a választmány tárgyalja az indítványt, ez esetben a közgyűlés a választmány határozata, vagyis a kigolyózási indítvány fölött szavazni fog.

Az indítvány aláírói a legközelebbi napokban tanácskozássra ülnek össze.

A lelkész és a zöld bab.

(Ujpanáton romlik az erkölcs.)

— Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, január 22.

Romlik a világ. A régi jó időkben a papok úgy éltek, mint az isten Franciaországban: dőlt a tized, a dízema és más konvenció a házhoz. Régen csak tekintélyes hassal ellátott papokat tudunk elképzelni, olyanokat, akik anyagi semmit-tevésben töltik napjaikat, gyakorta kultiválván a boroskancsókat. Ma azonban sovány papok járkálnak az utcán és a különböző járandóságok csak hosszas nógatásra kerülnek be az ekézsiákra. Sőt megtörténik az is, hogy az isten szolgáit agyonütéssel fenyegetik ilyen apró anyagi differenciák miatt.

Ujpanáti tudósítónk jelenti, hogy Kummergruber Sándor ottani római katolikus lelkész házának falára e hó 14-ikén éjszaka járandóságainak követelése miatt egy cedulát ragasztottak, amelyben több becsületsértéssel súlyosbítva agyonütéssel fenyegetik a lelkészt. A cédula tartalma magyar fordításban körülbelül így hangzik:

Te disznó pap! Ha a gyümölcsjeinket neked kell adnunk, akkor itt, Ujpanáton agyon fogunk verni. Várj csak! Ha te olyan neházen szereznéd, mint mi, akkor várnál. Te is szép lekipásztor vagy! Sniclit zabálsz és én adjam hozzá a kenyeret? Én, a szegény koldus. Te disznó fráter, te egyáltalán nem vagy szegény, nem kapsz eleget a szegény emberektől, mindenkitől? Te lump! Te se fogsz itt több zöld babot zabálni!

Az eképen megíszelt lelkész természetesen jelentést tett az életveszélyes fenyegetést tartalmazó levélről a fakerti csendőrszéknek, a hol megindították a nyomozást, hogy kézrekerítsék a levél íróját. A nyomozás azonban egyelőre eredmény nélkül maradt.

A fakerti csendőrőrs ma áttette a lelkész feljelentését és a furca levél másolatát az aradi királyi járásbíróshoz, ahol azonban terhelt hiányában mit sem tehetnek. Annyit azonban nyugodtan lehet konstatálni, hogy lelkésznek lenni is rosszabb ma, mint régen. Mert akkor legalább békében ehette meg minden pap a maga zöld babját, amelyet, ime, zordul megtagad a fenti levél írója az ujpanáti lelkészől!

Új bérletrendszer az aradi színházban.

(Páros — páratlan helyett A. B. C.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, január 22.

Minden színházjáró előtt ismeretes, hogy az Aradon divó színházbérleti rendszernek óriási hátrányai vannak úgy a szindirektorra, mint a közönségre nézve. Még a régi időkben megmaradt és semmivel sem indokolható előszeretettel ugyanis a páratlan bérlethez fűzi a közönséget, mivel régen úgy volt divatban, hogy az összes bemutató előadások a páratlan bérlet napjaira estek. A közönségbe ennek folytán mintegy belerögződött az a gondolat, hogy elegáns ember csak páratlan bérleti napokon megy a színházba.

Szendrey Mihály mindjárt igazgatói működése elején észrevette azt a veszélyt, mely ebben a szokásban rejlik. Ha ugyanis a bemutató előadások páratlan bérletben folynak le, a második — páros bérletben lefolyó — előadásokra alig-alig lehet közönséget toborozni a színházba. A direktor tehát azzal igyekezett ellensúlyozni ezt az állapotot, hogy a bemutatók javarészt eddig páros bérletben rendezte, azt gondolván, hogy így népszerűvé teheti ezt is. A mostani

bérlet-knél ugyanis megtörtént az, hogy igen sokan nem kapván páratlan bérletet, egyáltalán nem béreltek a színházban.

Az igazgató igyekezete azonban kudarcot vallott. Igaz, hogy a bemutató előadások forszírozása által sikerült páros bérleti napokon is közönséget vonzani a színházba, de telt házak az egész szezonban csak a páratlan napokon lehetett látni. Világos, hogy ez az állapot káros a direktorra nézve; de káros a közönségre nézve is, mivel sokan a szokásban rejlő presszió hatása alatt nem jutnak hozzá, hogy egyik-másik darabot láthassák.

Ezeket a bajokat most radikális kurával akar segíteni Szendrey Mihály. Be akarja hozni a hármast A. B. C. bérletrendszerét, amely mellett ugyan valószínűleg olcsóbb lesz a bérlet, de mivel a bemutató előadások egyformán megfognak oszlan a három bérlet napjai között: egyikhez sem kötheti a közönséget sem előszeretettel, sem idegenkedés. Ha ez a rendszer életbe lép, el fog mulni az „elegáns napok” és „nem elegáns napok” közötti kicsinyes megkülönböztetés, amely igen furcsa színben tűnteti fel a mai demokratának csufolt társadalmunkat.

Szendrey Mihály már a napokban kérdést fog intézni a színház összes bérletéhez, hogy vajjon mi a véleményük az új berendezkedés felől. Ha a bérletk többsége is helyesnek tartja az újítást: már a legközelebbi bérlet A. B. C. rendszer alapján fog állani.

Zsúr-témák.

Elnök-kisasszonyok.

Fiatal hölgyek számára, akiket a hírnév után való vagy sorvaszt, új pálya kínálkozik, amely biztosabb és főleg kevesebb munkával jár, mint a némi munkát mégis csak igénylő primadonnaság. Ez az új pálya nagyon könnyen és egyszerűen kezdhető meg: az illető fiatal hölgy választassa meg az édesapját köztársasági elnöknek. Egészen mindegy, hogy az Egyesült-Államokban vagy Franciaországban, Sőt megteszi Svájc is, szükség esetén még talán San Marino is. A fődolog az, hogy legyen papa és legyen köztársaság és hogy a kettő összetalálkozzék.

Ismeretes dolog, hogy annak idején Faure Lucy kisasszony volt Európa legemlegettebb hölgye s tudjuk mindnyájan azt is, hogy a világtársadalom mai starja Roosevelt Alice. De hajh, minden dicsőség előbb utóbb véget ér, az amerikai köztársaság legbájosabb csillaga le, illetve férjhezmenőben van s akkor mindjárt elveszíti minden érdekességét.

A világ bizony szegényebbé lett volna egy eleven és folyton közöttük járó csodával, ha a kegyes sors meg nem könyörül rajtuk s a még egészen le nem tűnt csillagot nem pótolja újabbal. De megválasztották Fallièreset és — minő szerencse! — lánya van neki. Lánya, aki az apja megválasztása első pillanatában már bele tudott lépni az elnökleányok nyomdortába. Hiába, a nők alkalmazkodóképessége bámulatos.

Fallières maga még egyáltalán bele sem tudja képzelni magát az elnöki szerepbe, Fallières kisasszony már is követi elődei példáját. Ime: házias, jótékony, szerény és — e: aztan adou? — kolostorba készül.

Amint tehát látni tetszik, teljesen kész programmal áll a világ elé és máris sikeresen kezeli az elnökleányok kedvelt hangszerét: a reklámot.

A házasulandó itjak serege pedig bizonyára már is szövi a haditerveket Fallières kisasszony tegnapielőttől fogva kitünő parti és mert — kolostorba akar menni.

Főispánok és megyék.

A második kormánybiztos.

(Páris Gábor — alispánhelyettes.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 22

A törvényhatóságokban az ellenállás emelkedő irányzatot mutat, szemben a holt pontra jutott pártpolitikával. A megyei ellenállás során újabb és újabb törvényhatóságokban ismétlődnek a már ismeretes jelenetek. Sőt új dolog is akad: már a szolgabírákat is be kell iktatni, még pedig karhatalommal. Ezen a téren az első lépést Páris Gábor tette meg, akinek első hivatali ténykedése — mint alispánhelyettesnek — egy ilyen másodrendű installáció volt.

A törvényhatóságokból érkezett hírek a következők:

Páris Gábor — beiktat.

Az abaujtornamegyei Szepsiről táviratozzák: Ma délelőtt 10 órakor volt Szepsiben a szolgabírói hivatal átvétele. Ez alkalomra három zászlós katonaság, két szakasz huszár és 100 csendőr volt kirendelve. Gyulassy főszolgabíró és Csapó szolgabíró Páris Gábor alispán helyettesével a vonatból katonai fedezet mellett vonult a szolgabírói hivatalba, hol Géczy szolgabírótól karhatalommal vette át a hivatalt, előbb azonban a szolgabírói hivatalban tartózkodó bizottsági tagokat, köztük Sziklay Ede képviselőt is eltávolította.

Az aktusnál Páris alispán helyettes átadta Csizsár szolgabírónak is az őt állásából elmozdító rendeletet. A városban katonaság cirkál; a lakosság teljesen nyugodt.

A miskolci installáció.

Miskolcra táviratozzák a M. T.-nak: Brezovay András főispán ma reggel 6 órakor érkezett és a tiszai pályaudvaron szállott ki a vonatból, honnan kocsin hajtott át a gömői pályaudvarra és innen katonai kíséret mellett a vármegyeházához folytatta útját. A városban csendőri őrzéskor és katonaság cirkál, azonban a beavatkozásra nem volt szükség. A lakosság nyugodtan viseli magát. Az üzletek majdnem kivétel nélkül zárva vannak és fekete sárga cédula hirdeti, hogy nemzeti gyász miatt az üzlet zárva van. A vármegyeház átellenében lévő városházán gyülekeznek a megyebizottsági tagok és onnan nézik a főispáni installációt.

A főispán 11 órakor a megyeháza tanácstermébe ment, ahol az újságírókon kívül Szathmáry Királyi László bizottsági tag, uti biztos volt jelen. A főispán megnyitotta a közgyűlést, felolvasta a királyi kinevező leiratot és letette a hivatali esküt. Azután kijelentette, hogy miután a jegyzői kar egy tagja nem jelent meg, Molnár Elek Sándort kinevezte tiszteletbeli főjegyzővé, aki le is tette rögtön a hivatali esküt. A főispán megbizta Molnárt a jegyzőkönyv vezetésével, amelyet nyomban hitelesítettek is.

A törvényhatósági bizottsági tagok, mikor értesültek az installációs közgyűlés megtörténtéről, átmentek a megyeházára és az előcsarnokban, amelyet csendőrség őrzött, elénekelték a himnust. Mikor megtudták, hogy Szathmáry Királyi bizottsági tag jelen volt a közgyűlésen, többen

megabcugolták. Azután a Kossuth-nóta éneklése mellett elvonultak. Az utcán egybegyűlt közönség is a legnagyobb csendben széteszlett. Rendzavarás sehol sem fordult elő. Több házon és a megyeházán is gyászlobogót tűztek ki a közgyűlés idején. A főispán délután hagyta el Miskolcot.

Egy estilap értesülése szerint egészen délelőtt tíz óráig úgy határozott a főispán, hogy a mai közgyűlésen Flachy Mihály budapesti detektívet nevezi ki a vármegye tiszteletbeli főjegyzőjévé, sőt kinevezési okmányát is elkészíttette. Flachy azonban megriadt a rája váró megítéltetésétől s könyörgésére a főispán az utolsó pillanatban megváltoztatta elhatározását és a Budapestről vele jött Molnár Elek Sándor volt detektívet nevezte ki főjegyzővé. A Flachy nevére kiállított kinevezési okmányt megsemmisítették és Molnár nevére új kinevezési okmányt állítottak ki.

Molnár egy újságíró előtt kijelentette, hogy a főjegyzői tisztség minden következményét vállalja és ha a főispán úgy rendelkezik vele, hogy a vármegye adminisztrációját az alispán fölfüggesztése esetén vezesse, úgy erre is vállalkozik.

A turóci főispán fogadás.

Turóc-Szent-Mártonból jelentik. Köcsön Lajos főispán vasárnap délután érkezett ide. A vonatnál Szilágyi csendőrszázados várta, a ki a főispánt a csendőrség élén a városba kísérte. A bevonuláskor semmiféle tüntetés nem volt. A holnapi közgyűlés iránt általános az érdeklődés.

Kormánybiztos Zemplénben.

Sátorajauhelyről táviratozzák: Szabó László belügyminiszteri osztálytanácsos mint kormánybiztos megfelelő kísérettel tegnap ideérkezett és nyomban átvette a csendőrség és a kirendelt katonaság fölött való rendelkezést. Később Kispál Sándor főjegyző útján magához kérte Geller Sámuel rendőrkapitányt, Geller azonban, minthogy a rendelkezést nem közvetlenül a kormánybiztostól kapta, nem jelent meg Szabónál.

Ma délelőtt Utter Kálmán vármegyei irnokot, aki az utlevélosztályban volt beosztva, fegyveres erővel eltávolították a hivatalból azért, mert nem akarta teljesíteni Kispál parancsait.

Ma reggel ismét katonaság érkezett a városba. Az utcákon őrzéskor cirkálnak.

Bars megye ellenáll.

Aranyosmaróthról táviratozzák: Bars vármegye mai közgyűlése jóváhagyta az alispán azon intézkedését, melylyel megtagadta az installációs közgyűlés egybehívását.

A belügyminiszter megsemmisítette az alkotmányvédő bizottság kiküldését és a főispánnal szemben követendő eljárást megállapító határozatokat. A mai közgyűlés nem vette tudomásul a megsemmisítést és hozott határozatait továbbra is fentartotta. A közgyűlési termet a kiküldött négyes bizottság ma lepecsételte és a kulcsokat az egyik bizottsági tagnak adták át.

Sényi Kálmán főispán beiktatásának napjára január 25-ikét tűzte ki.

Az állami tisztviselők ma lemondtak bizottsági tagsági áliásaikról, nehogy a közgyűlésen meg kelljen jelenniök.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 27. Katonatiszti estély (Iparosház.) — A pankotai iparosok táncvigalma (Fehér Kereszt.) — A gyoroki kaszinó hangversenyvel egybekötött táncmulatsága. — A kurticsi ifjuság álarcos bálja (Nagyvendéglő.)

Február 1. Tanítóbál (Iparosház.)

Február 3. Az aradi szegénytanulókat segélyező egyesület táncvigalma. — Az aradi iparosifjak önképző-egyesületének táncvigalma (Iparosház.) — A világosi önkéntes tűzoltó-egyesület táncvigalma (Magyar király.) — Menyecsek bálja (Tóth-vendéglő.)

Február 4. Az aradi magyar államvasuti altisztikör táncvigalma (Iparosház.)

Február 10. Monstre hangverseny és táncestély (Fehér Kereszt)

Február 13. Vörös kereszt bál Soborsinban (Arany szarvas.)

Február 24. Katonatiszti estély (Iparosház.)

Március 3. Az aradi vaskereskedők és vaskereskedelmi alkalmazottak táncvigalma.

Március 10. Az aradi sportkedvelő ifjuság táncmulatsága (Iparosház.)

(=) Monstre hangverseny és táncestély. A farsang egyik legérdekesebb estélye lesz a nagyobb szabásúnak ígérkező monstre-hangverseny, melyet február 10-én rendeznek a Fehér Kereszt télikertjében az aradi ág. ev. ng. egyház javára. A hangversenyt a Fehér Kereszt emeleti nagytermében táncestély követi. A rendezőbizottság a hangverseny műsorának összeállításán most fáradozik. A hangversenyen való közreműködésére sikerült, a 33. gyalogezred zenekarán kívül, megnyerni a következő elismert műkedvelő zenészeket: Mandl Vilmos dr., Leitner Kálmán, Heltzer József, Geisz Sándor, Budits Mátyás, Sperber Frigyes, Köpf Kálmán, Szántay Lajos, Spitz Sándor, Velcsov Giza dr., Vass Sándor dr., Persa Péter, Vannay János dr., Tonesz Ferenc, Goldziher Lajos, Keszler Gyula százados, Fiedler Imre főhadnagy, Ráskai Miksa, Robitsek Samu, Schartner Sándor, Scherhag Ernő, Dáni János, Káderburger Ede, Doka Miklós, Schattelesz József és Zeltai Mátyás, akik együtt fogják a 33. gyalogezred zenekarával a kiválasztott darabokat előadni.

(=) Menyecsek bálja. Bizonyára kitűnően fog sikerülni az a táncvigalom, melyet az aradi hazafias menyecsek és honleányok rendeznek február hó 3-án Tóth Endre vendéglőjének különtermében. A lelkes menyecsek és honleányok élén mint a bál főrendezője Máté Jánosné buzgalkodik és az estély tiszta jövedelmét a Kossuth-szobor alapja javára fordítják.

(=) Vasutasok bálja. Régi tapasztalat szerint a vasutasok bálja mindig egyike a farsang legnépesebb és legvidámabb estélyeinek. Ez a bál az idén sem marad el. Már szétküldtek a meghívók, amelyek tudatják, hogy az aradi M. Á. V. altisztikör Stankovits Miklósné urnó mint bálanya és Stankovits Miklós máv. üzletvezető védnöksége, továbbá Farkas Ernő állomásfőnök diszelnöksége alatt február hó 4-én, saját könyvtára javára, az ipartestület termében zártkörű táncvigalmat rendez. Belépő díj: előreváltott személyjegy 2 korona, családjegy 5 korona, este a pénztárnál: Személyjegy 2 kor., 40 fillér, családjegy 6 kor., karzatjegy 50 fillér. Jegyek előreválthatók a rendezőségénél, továbbá Keppich Zsigmondnál és Pick Ernő üzletben.

(=) Az újszentannai vadász-társaság e hó 20-án a Zimmermann-féle nagyteremben Steiner György jónívű gyermekzenekara és a helybeli cigányok közreműködése mellett vadász-bálat rendezett, amely igen jól sikerült. Jelen voltak:

Asszonyok: Rauchbauer Nándorné, ifj. Wenzler Adoné, Eötvös Mihályné, özv. Abfall Ferencné (Pankota), Lucai Mihályné, Szabó Béláné, Adelmann Ferencné és Józsefné, Arnold Ferencné, Stieger Jakabné, Zimmermann Antalné és Károlyné, Steiner Györgyné, Mandl Antalné, Buttinger Jánosné, Franek Ferencné, Szilbereász Simonné és Jakabné, Kreitler Józsefné, Eich Nándorné, Scherer Károlyné és Antalné, Schmidt Jánosné, Stieger Vendelné (Világos), Eich Nándorné (Világos), Wiesenmeier Já-

nosné, Henny Sándorné, Mandl Béláné és Józsefné, Buttlinger Ferencné, Germaan Károlyné és Istvánné, Martics Gyuláné, Ackermann Károlyné, Ackermann Antalné, Renoz Ferencné, Frank Viktorné stb.

Leányok: Ackermann Katica, Abfall nővérek (Pankota), Krausz Anna, Scherer Paula, Zimmermann Terka és Anna, Stieger nővérek, Arnold Wáwi, Martics Lujza, Wiesenmeier Lencsi, Wolf nővérek, Totterer nővérek stb.

— (==) A kurticsi Ifjuság f. hó 27-én, a nagyvendéglő termében álarcos-bált rendez. A tiszta jövedelem a szegény tanulók felruházására fordítatik. Belépő díj: család-jegy 2 kor., személy-jegy 1 kor. A legszebb és legcsunyalább álarcos egy-egy üveg pezsgővel jutalmaztatik.

A csabai kórházgondnok főbelötte magát.

(Achim leleplezésének folytatása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, január 22.

A csütörtökön lefolyt szenzációs békés-csabai közgyűlés egyre nagyobb hullámokat verő következményeket von maga után. Achim L. András orsz. képviselő, a ki azzal a váddal lépett a közgyűlés elé, hogy a csabai kórházban 21 esztendő óta folyik a lopás, a reárott széksértési bírság folytán nyílt levélben újból erősen támadja a községnél divó rendszert és a kórházgondnokságot. A tények láthatólag a szociálista képviselőnek adnak igazat, a mit az is bizonyít, hogy Feledi Géza, a kórház gondnoka tegnap főbelötte magát.

A szenzációs ügy fejleményeiről tudósítónk a következőket jelenti:

A községi tanács Achim András leleplezési folytán pénteki ülésén foglalkozott a kórház panamáival és Achim Tamás bíró elnökségével öttagu bizottságot küldött ki a kórház könyveinek, pénztárának és anyagszertárának felülvizsgálására. A bizottság tagjai Maros György jegyző, Tóth László számvevő, Filippinyi esküdt és Villim István városgazda lettek.

A kórházpanama dolgát maga Achim L. András és pártja sem akarta abban hagyni s a további leleplezések céljából vasárnapra népgyűlést hirdetett. A népgyűlés megtartását azonban Sailer Elek főszolgabíró, az izgalmas hangulatra való tekintettel betiltotta. A betiltó végzést az alispán helyettese is helybenhagyta, mire Achim Kristóffy József belügyminiszterhez fordult s táviratilag kért engedélyt a gyűlés megtartására.

Mielőtt a válasz megérkezett volna, villámgyorsan bejárta a községet az a hír, hogy Feledi Géza, a kórház gondnoka a vizsgálatól és a további leleplezésektől való féltében főbelötte magát. A hír igaznak is bizonyult: Feledi egy hatlövetű revolverből golyót röpített a szájába. A golyó a koponyacsontban maradt.

A rögtön értesített csendőrség kiküldöttje az öngyilkos asztalán egy lepecsételt levelet talált, amely Kele József csendőrmester nevére volt címezve. A levelet azonnal egyelőre titokban tartják, annyi azonban bizonyos, hogy újabb részleteket tartalmaz a kórház panamáit illetőleg. Az öngyilkost nem ölte meg a golyó, sőt az orvosok véleménye szerint Feledi nem is fog meghalni a seb következtében, ha csak különösebb komplikációk nem állanak be a kezelés közben.

Az öngyilkosság híre óriási izgalmat keltett a községben. Amint hírlik, Achim Tamás bíró kedre újabb közgyűlést fog összehívni a panama dolgában. A szociálisták, miután sürgönyükre vasárnap délig nem kaptak választ a belügyminisztortól, a gyűlést egyleti helyiségükben tartották meg.

Veszedelemes játék.

(Riadalom egy aradi műhelyben.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, január 22.

A fegyverrel való játék már annyi szerencsétlenséget okozott, hogy az ember akaratlanul is hajlandó a kétérdősre, ha olyanféle mentegetőzést hall, hogy éretlen tréfának lett a következménye valamelyik halálos baleset. Pedig — mint a rendőri nyomozás megállapította — tényleg gyerekes móka volt az okozója annak, hogy egy fiatal lakatosinas ma délután halálos sebbel került az aradmegyei közkórházba, ahonnan valószínűleg a temetőbe jut.

A szerencsétlenség Hammer Zsigmond lakatosmesternek a Beros Béni-tér 2. számú házában levő műhelyben délután két órakor történt. Bodnár Jakab tizenhét éves segéd a kályha mellett beszélgetett három inassal és egy cöllővő pisztolyt mutatott nekik. Magyarázgatta az inasoknak a fegyver szerkezetét, azután megtöltötte a pisztolyt és sorban mindegyiknek a melle felé irányozta. A gyerekek mulattak a tréfán és próbálgatták elsűtni a pisztolyt, de a segéd attól félve, hogy valami baj eshetik, elvette tőlük. Később az egyik inas, Lőrincz János dolgozni kezdett és háttal fordult a diskuráló társasághoz. Bodnár ekkor megint elővette a fegyvert és azt mondta az inasoknak:

— Meglássátok fiuk, mindjárt megjíjed Lőrinc!

A következő pillanatban velőtrázó sikoltás hallatszott. A pisztoly elsült és Lőrinc János eszméletét veszítve hanyat terült el a műhely padozatán. A golyó hátban találta a fiút és a bal tüdőbe furódva életveszélyes sebet okozott.

Az esetről azonnal jelentést tettek a rendőrségen, ahonnan Moldován Odön rendőrtiszt kiment a műhelybe és megindította a nyomozást. A rendőrtiszt már nem találta ott a sebesült inast, mert Lőrinc, amint visszanyerte eszméletét, föltápaszkodott és gyalog bement a vármegyei kórházba. Moldován rendőrhadnagy kihallgatta a két inast, akik azt moadták, hogy Bogdán jó barátságban élt Lőrincsel, akivel hosszú ideig együtt inaskodott s így fel sem teszük róla, hogy rossz szándékból sűtötte volna el a pisztolyt. A megsérült fiú is ugyanígy vallott.

Bodnár Jakab, akiből a rossz tréfa alighanem gyilkost csinál, a szerencsétlenség után hazafutott Illés-utca 75. szám alatt levő lakására. A műhelyben nagyon kétségbeesettnek látszott, otthon azonban visszanyerte nyugalma s mikor a rendőrök benyitottak hozzá, egy gipsz-alak aranyozásával töltötte az időt. A rendőrök a városházára kísérték, ahol Moldován Odön rendőrhadnagnak azt vallotta, hogy esze ágában sem volt megölni Lőrincet, akit legjobban szeretett az inasok közül.

A rendőrség szabadon bocsájtotta Bodnárt, mivel rendes lakása és foglalkozása van, az iratokat pedig még délután áttette a kir. törvényszék vizsgálóbírójához Lőrinc János állapota nagyon aggasztó.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi kereskedelmi nyugdíjgyűlés. A Magyar vaskereskedelmi alkalmazottak, vas- és fémpari tisztviselők nyugdíjgyűlésének aradi kerületi fiókja vasárnap délelőtt a kereskedelmi akadémia nagytermében tartotta évi közgyűlését. A közgyűlést, amelyen a fiókgyűlés tagjain kívül az aradi kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak szép számmal vettek részt, Kneffel Lajos, a fiókgyűlés elnöke vezette. Az elnök megnyitó beszédében üdvözölte a tagokat és a vendégeket, kiemelte a fiókgyűlés első éve alatt elért szép eredményeket, konstataulta a gyűlés határozatképességét s a jegyzőkönyv vezetésével Doka Miklós fiókgyűlési jegyzőt bizta meg.

Doka Miklós fölvasta az elnökség érdekes jelentését, mely szerint a fiókgyűlés egy év alatt hét rendes, két pártoló és tizenöt vidéki taggal gyarapodott, tagdíjakban háromezer koronánál többet terjesztett föl a központhoz. A fiókgyűlés ülésén és tag-értekezletén a kereskedelmi alkalmazottak érdeklő ügyekkel is foglalkozott. A jelentéssel kapcsolatosan Schwarz Zsigmond szépen kifejtett indítványára az elnökségnek és a tisztikarnak az elmúlt évi buzgó működésért elismerést szavaztak. Közönetet szavazott a közgyűlés az aradi lapok szerkesztőjeinek s az Aradi Kereskedők Körének, amely utóbbi helyiségét bocsátotta rendelkezésre a fióknak. Faragó Rezső, a fiókgyűlés titkára hosszabb előterjesztésben ismertette a magyarországi magánnyugdíjintézmények nevezetesebbjeit. Szólt a német rokantbiztosítási törvényről, s az Ausztriában tervezett s a magánalkalmazottak kötelező nyugdíjbiztosítását kimondó törvényről s azt bizonyította, hogy a magyar kereskedelmi alkalmazottak és kereskedők belátató időn belül nem várhatják a kötelező nyugdíjbiztosítást, s ha az bekövetkeznék, se elégíthetné ki az összes igényeket. Ezért az alkalmazottak arra vannak utalva, hogy a maguk erejéből, s a maguk igényei szerint gondoskodjanak a nyugdíjakról. Ezután ismertette a magántisztviselőket, a nyomdászokat, a munkásokat, a hírlapírókat, az aradi kerületi iparosok és egyéb nyugdíjintézetek szervezetének főbb vonásait, s végül a vaskereskedelmi alkalmazottak nyugdíjgyűlését, s kifejtette, hogy az utóbbi a célt, amelyet szolgálnia kell, betölti, s e mellett minden kereskedő és alkalmazott részére hozzáférhető. Az előadáshoz Kalmár József és mások szóltak hozzá, s végül Kneffel elnök közönetet mondott az előadónak. Ezután a tisztújítás következett. Keppich Zsigmond indítványára Kneffel Lajos elnököt kiváló érdemei elismeréséül egyhangulag, szavazás mellőzésével választották meg. A többi tisztségre névze megejtették a szavazást, amelyet a Hacker Mór elnöklése alatt, Gedeon János és Guld Emil tagokból, Ludvig Lajos jegyzőből álló szavazatszedő bizottság vezetett. A közgyűlés nagy szótöbbséggel a régi tisztikart választotta meg. Végül a fiókgyűlés központi elnökségéhez üdvözlő táviratot intéztek.

Holt ponton. Pártközi értekezlet előtt.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 22.

A politika ismét holt pontra jutott. Csupa bizonytalansággal, csupa találgatással van tele a levegő: történni azonban semmi sem történik. A békéről már nem is beszélnek, a helyzet rosszabb, mint valaha. Valami eltompultság-féle ült reá az összes pártokra; mindegyik azt várja, hogy mit csinál a másik. Ugy látszik, mintha a politika belefult volna a Rudnay ügyének kulisszatitkaiba; ez az ügy foglalt le mára minden érdeklődést. A másik pikantéria, az udvari bálon történt kínos incidens is sok beszédre adott okot a pártkörökben. Mindez azonban nem politika, aminthogy politika ma már nincs is. Ma csak várakozás van, nagy várakozás, minden oldalon.

Fejérváry Bécsben.

Budapestről táviratozzák: Fejérváry Géza báró ma délután öt órakor Bécsbe utazott. A kormányelnök útját a kereskedelmi szerződésekkal kapcsolatos sürgős kérdések felmerülése tette szükségessé.

A konferenciák hete.

Ma délután 5 órakor tartott ülést a vezérőlbizottság horvát albizottsága.

Kedden délután 5 órakor a vezérőlbizottság tart konferenciát. A politikai világban sokat várnak ettől a konferenciától.

Végül e hó 25-én vagy 26-án az ösz-szes koalíciós pártok tartanak külön-külön értekezletet a német kereskedelmi szerződés tárgyában és 26-án délelőtt 11 órakor lesz a pártközi konferencia a póttartalékosok családjainak segélyezése tárgyában.

Pártközi konferencia.

Kossuth Ferenc a vezérőlbizottság nevében az összes politikai pártokat január 26-án délelőtt 11 órára a képviselőház elnöki fogadó termébe közös tanácskozásra hívta össze. Az értekezleten valamennyi párt képviselteti magát, csak a szabadelvű párt nem, melynek nevében Podmaniczky Frigyes báró elnök visszautasította a meghívást.

Tomasich Miklós, a horvát klub elnöke, Kossuth levelére a következő táviratban válaszolt.

— Betegségem távol tartott Zágrábtól Haza érkezvén, csak most kaptam kézhez nagybecsű levelét. Szívesen hozzájárulok ahhoz, hogy az elnöklésem alatt álló horvát-szlavon klub elnöksége nevében is meghivassanak a képviselők a január 26-án tartandó tanácskozásra, melyen a póttartalékosok családjainak segélyezése fog tárgyalatni.

Podmaniczky báró az alábbi levéllel válaszolt:

Nagyságos Elnök Ur!

Tiszteletteljes válaszul az e hó 17-én kelt nagybecsű soraira van szerencsém értesíteni, hogy az országos szabadelvű párt elnöksége az országgyűlési képviselőknek e hó 26-ára tervezett egybehívásában nem kíván résztvenni.

Nagyságos Elnök Urnak

kitűnő tisztelettel
Podmaniczky Frigyes
parleinök.

Román képviselők memoranduma.

A román nemzetiségi képviselők fölíratot intéztek a királyhoz a politikai válságból való mielőbbi kibontakozás érdekében. A Vlád Aurél dr. által szerkesztett fölírat utal arra a gazdasági pangásra, amely a politikai helyzet alakulása folytán a román népet sújtja és a románok tömeges kivándorlására, mely a múlt évben a statisztikai adatok szerint legalább hatvan százalékkal volt nagyobb az előző évben kivándorolt kontingensnél. A fölírat megemlékezik a románokról nem rég terjesztett tendenciózus hírekről és biztosítja a királyt a román nép alattvalói ragaszkodásáról és változatlan hűségéről.

HIREK.

— Vörös László miniszter Aradon. Vörös László kereskedelemügyi miniszter vasárnap a reggeli vonattal szigorú inkognitóban Aradra érkezett itt lakó édesanyja látogatására. A miniszter a délután induló budapesti gyorsvonattal már visszautazott a fővárosba.

— Lónyay grófok milliós birtokvásárlása. Pozsonyból táviratozzák: Lónyay Elemér gróf és neje, Stefánia hercegnő megvették

a Henckel-Donnersmark örökösök oroszvári kastélyát és ötezer holdas birtokát négy millió koronáért. A grófi pár a kastély renoválása után állandóan Oroszváron fog lakni.

— Az aradi Kossuth asztaltársaság ma este tartotta Nagy Kálmán elnöklete alatt rendes heti értekezletét, amelyen a vezetőség közölte, hogy a múlt héten a következő adományok érkeztek be a Kossuth-szobor alapjnak gyarapítására: Raskó Demeter 62 kor., Priegi István dr. 30 kor., Sárga Károly 5 kor., a képzőművészeti kiállítás jövedelméből újabb 100 korona. Az értekezlet több folyó ügyet intézett el.

— Uj határrendőrségi felügyelő. A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy a belügyminiszter Kővári Ottó Makó városi rendőrcapitányt a határrendőrséghez felügyelővé nevezte ki. Kővári Ottót tudvalevőleg nemrégiben Hervey István csanádi alispán felfüggesztette makói alkaptányi állásától, mert Csanádmegye egyik legutóbbi zájós közgyűlése alkalmával az alispán tiltakozása dacára rendőrséggel vonult a vármegyeházához.

— Pánik egy templomban. Filadelfiából táviratozzák: A néger baptista hitközség Szent Pál-templomában tegnap vak tüzi lárma következtében óriási pánik származott, melynek ötvennyolc ember esett áldozatul. Tizennyolc szörnyet halt, negyven életveszélyesen megsebesült.

— Gurban Konstantin temetése. Gurban Konstantin borosjenői gör. kel. román esperest ma délután temették el fényes egyházi szertartással-százakra menő gyászközönség részvételével. Pap I. János aradi püspök helyett Ciorogariu Román protosincellus végezte a szertartást huszonkét lelkes segédlete s az aradi theológusok és a borosjenői földműves-dalárdák ének kísérete mellett. Mise közben a halottat a templomba szállították, mire Ciorogariu protosincellus beszentezte, majd megbató beszédet mondott az elhunyt fölött. A gyászszertartás végeztével az impozáns menet a román temetőbe vonult. Utközben a gör. kel. román iskola előtt Suciu Janos dr. orsz. képviselő Gurbanak mint iskolaszéki elnöknek érdemeit méltatta, a temetőben pedig Divlea Pal borosjenői tanító bucsuztatta. A temetésen többek között jelen voltak: Mangra Vazul nagyváradi püspöki vikárius, Vabulcsku Titusz tb. főszolgabíró, Meggyessy Géza járásbíró, Strasser Peter jegyző, Karton Aladár takarékpénztári vezérigazgató, számos község küldöttsége és tanítótestülete.

— A Polgári Takarékpénztár a közcélokra szánt összegből az idén is nagyszámu egyesületnek és intézménynek juttat jótékony adományt a múlt évi nyereségből. Jótékony adományokban részesülnek a Kossuth-szobor alap, az Aradi tanító testület segélyalapja, Munkás rokkant nyugdíjalap, Hivatalszolgák egylete, Kereskedelmi akadémia ifj. segélyegylete, Ag. ev. templom építő alap, 48-as honvéd egylet, Aradi Kereskedők Köre, Iparos ifjak önképző-egylete, Aradi és vidéki Tanító-egylet, Aradi Tornaeget, Chewra Kadischa, Aradi zsidó komaeget, Aradmegyei Vörös-kereszt-egyesület, Kereskedő ifjak betegs. egylete, Polgári leányiskola segélyegylete, Aradi nemzeti szövetség, Aradmegyei jegyzők nyugdíjalapja, Magyar nyelvterjesztő egylet, Kossuth Lajos betegsegélyző egylet, Izraelita jótékony-egylet, Tanítóképzői ifj. segélyegylet, Ev. ref. szegény és árvaalap, Izr. kiházasító egylet, Első aradi temetk. és betegs. egylet, Polgári jótékony egylet, Népkönyha, Gimn. és reáliskolai ifj. segélyegylet, Iparos rokkant-alap, Polgári jótékony nőegylet, Izr. jótékony nőegylet, Szegény tanulók segélyegylete, Fa és fémipariskolai ösztöndíj, Vidéki hírlapírók orsz. szövetsége, Orsz. színész-egyesület nyugdíjalapja, Ag. ev. tanulók segélyalap. Segai szegény tanulók, Fehér kereszt-egyesület, Kossuth utcai iskola napközi-otthona, Aradi iparosok I. temetk. és betegsegélyző egylete, Aradi

polgári belegs. és temetk. egylet, Onkéntes tűzoltó-kar, Aradi munkás-szanatórium, Aradi állatvédő egyesület, Ag. ev. egyház szószék, Szentpéterteri iskolai napközi otthona, Ujságírók országos szervezete.

— Aradmegyei gazdák értekezlete. Az Aradmegyei Gazdasági Egyesület nagytermében tegnap délelőtt mintegy nyolcvan érdeklődő részvételével értekezlet volt a kendernek sikeresebb és intenzívebb termelése tárgyában. Az értekezlet, melyen Vásárhelyi József egyesületi elnök-igazgató elnökölt, tudomásul vette az egyesület által kidolgozott mintaszerződést, amelynek alapján még tegnap tíz gazda körülbelül négyszáz holdnyi kender termelésére és szállítására kötelezte magát a nagylaki kendergyárral szemben. Ezután Füredy Lajos gazdasági szaktanár előadást tartott a kendertermelésről. Két órán át tartó előadásában kifejtette a termelés gazdasági előnyeit és rámutatott arra, hogy Aradmegyében a kendertermelés nagy sikerrel művelhető. Az előadást hosszabb szakszerű vita követte, melynek végeztével Vásárhelyi elnök megköszönte Füredynek s az érdeklődő gazdaközönségnek részvételét és berekesztette az értekezletet. Jövő vasárnap, január 28-án délelőtt 10 órakor az egyesület meghívására Cserháti Sándor gazdasági akadémiai tanár a vármegyeház nagytermében előadást tart a bucsu nemesítéséről azon célból, hogy a szakelőadás alapján ezen fontos kérdést az előadáson résztvevő gazdák nyilvános vita tárgyává tehessek. Az egyesület ez uton is meghívja az aradmegyei gazdákat, hogy az érdekes előadáson minél számosabban jelenjenek meg.

— A Baross parki kioszk bérlete Aradváros gazdasági széke ma délelőtt tartott ülésén ejtette meg a Baross parki kioszk bérbeadása végett az árlejtést, amely egy ízben már eredménytelen volt. Ezuttal is csupán egy ajánlat érkezett be, Reich Dávid aradi pékmesteré, amely évi 600 koronát ígért a kioszk bérletéért. Mivel a tavalyi bérösszeg 1500 korona volt, a gazdasági szék azt ajánlja a tanácsnak, hogy írjon ki új árlejtést.

— A képviselők napidija. Mint a félhivatalos Bud. Tud. jelenti, a belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg már legközelebb ki fogja utalványozni a képviselőknek február 1-jén járó fizetését.

— Ebéd Urbán Ivánnál. Az Aradi Polgári Takarékpénztár éves közgyűlése alkalmából Urbán Iván nyugalmazott főispán, a takarékpénztár elnöke, vasárnap délután egy órakor ebédet adott, melyre a polgári takarékpénztár igazgatóságának tagjai kívül a többi aradi pénztintézet vezetői is hivatalosak voltak. Az ebéden Urbán Iván mondta az első felköszöntőt vendégeire. Dicsérettel emlékezett meg az aradi pénztintézetek összetartásáról, hogy váltva igyekeznek megfelelni nagy gazdasági föladataknak és hangsúlyozta, hogy melyre helyes a pénztintézeteknek az az eljárása, hogy föladataik teljesítése közben távol tartják magukat a politikától. Keresztes Gyula dr. Urbán Ivánt köszöntötte föl, mint olyan férfit, aki mindenkor megállott azon a helyen, ahová a sors és a bizalom helyezte. Domonkos Lajos a háziasszonyra, az aradi hölgy-társadalomnak erre a kiváló tagjára mondott tósztot. A társaság a késő délutáni órákig maradt együtt a legkedélyesebb hangulatban. Az ebéden jelen voltak: az aradi polg. takarékpénztár részéről: Keresztes Gyula dr. igazgatósági elnök, Domonkos Lajos helyettes igazgatósági elnök, Glück Károly, Révész Adolf, Singer Israel, Szathmáry Mihály, Takács Sándor dr., Nattland Bernát vezérigazgató, a többi pénztintézet részéről: Heinrich Sándor, Ottenberg Tivadar, Ring Géza,

Oncu Miklós dr. és Reiber Emil, Müller Izidor dr. és Réthy Viktor kimentették távolmaradásukat.

— **Harc egy lap körül.** A *T. H.* írja: Szomorú, de egyben elítélendő dolgot teszünk szavainkkal. Ujságiról kötelességet teljesítünk, mikor szóvá tesszük és a sajtó reputációjának is tartunk avval, hogy az eljárást, amelyről itt szó van, kellőképp megbélyegezzük. A közönség amugy is mélységes felháborodással tárgyalja már az ügyet, melynek ezek a részletei: *Makay* Iván, a tomesvári *Déli Ujság* szerkesztője alig hunyta le fáradt szemeit örök álomra, amikor megjelent az özvegynek *Küttel* Károly dr. tomesvári ügyvéd és műveit emberhez nem illő hangon követelte a testileg és lelkileg megtört özvegytől 2400 korona követelésének kifizetését, vagy a *Déli Ujságnak* az ő tulajdonába való átengedését. *Makay* né ezt megtagadta és egyébként is u'alt arra, hogy míg boldogult férjének édesapja és fivérének meg nem érkeznek, addig amugy sem tehet semmit. *Küttel* dr. azonban türelmetlenül várta azt a percet, amikor *Makay* lapját kezébe kaparintassa és miután ez az özvegy befolyásolása és terrorizálása révén nem sikerült, egyszerűen erőszakhoz nyúlt. A *Déli Ujságra*, amelyen eddig, megindulásától fogva *Makay* Iván szerepelt mint felelős szerkesztő és tulajdonos, egyszerűen önhatalmulag rátette a nevét így: *Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Küttel Károly dr.* Időközben megérkezett az elhunyt fivére, *Makay* Béla dr. miniszteri osztálytanácsos, aki elsősorban is az özvegy mint örökös nevében levétette a lapról *Küttel* nevét, magát *Küttelt* pedig felszólította igazolja, hogy az elhunyt neki tartozott. Ezt *Küttel* megtagadta, ő nem mutatja meg az iratot, de neki követelése van. Ezek után, miután a család nem is tudja, hogy *Küttel* mi joga követelődik, *Makay* Béla dr. *Küttelt* a lakásból kiutasította. *Küttel* dr. tehát mégsem tudta kézrekapni a *Déli Ujságot*, ami pedig célja volt. Ezt a lelketlenül, csunya eljárást itt nyilvánosan megbélyegezve bocsájtjuk a közönség ítéllete elé.

— **Milyen időnk lesz?** *Meteor* írja: A kívánatos havazást a 20 iki csomópont hatáskörében várhatjuk biztosabban, amely a bolgók részéről csapadékos és enyhébb jellegű. Hideg jellegű újra a 26 iki csomópont s ha a Napon erős ciklonos hatások fejlődnek ki a csomópont körül, akkor az elkésett telünk még nagy hideget hozhat számunkra. Különb. a hónap utója erősen változatos időt fog hozni, viharos szelekkel. E hónap még hátra lévő csomópontjai: 23, 24, 26, 27 és 28-ra esnek, ezek között február havának csomópontjai: 1, 2, 9, 13, 14, 16, 20, 22, 23, 25, 26-ra esnek. Ezek közül legerősebb hatásuk a 9, 13 iki csapadékos a 28 és 25 iki hideg jelleggel, amidőn viharos befolyások is érvényesülhetnek. Február hó eleje még változatos, majd a 2 iki csomópont hatáskörében enyhült állandóbb időjárás, mire csak a 9-ki fog zavarólag hatni, de ezen csomópontot követőleg ismét inkább állandóbb lesz, időnk majdnem egészen 20-ig, amelyet követőleg várhatunk erősebb és nagyobb változást, hideg jelleggel. E hónapban lesz 9-én egy hold és 28-án egy napfogyatkozásunk, amelynek folytán földünknek a Nap és a Holdhoz való állása következtében a napok is a csomópontok napjaiul szolgálnak, 23-át követőleg a Napon nagy erőhatások létesülhetnek, amelyek lehetnek kitörések, de lehetnek ciklonok is, amely utóbbi esetben február vége szintén még erős hideget hoz, kitörések esetén nagyobb mérvű csapadékokat.

— **Eltűnt uriaszony.** Mint Obesenyőről jelentik, dr. *Flesch* Sándorné szül. *Klein* Malvin 26 éves fiatal asszony e hó 14-én eltávozott hazulról s azóta nem tért vissza. A nagyszentmiklósi főszolgabíró körző levelet adott ki, amely szerint az eltűnt asszony személyleírása a következő: Kora 26 éves, termete kicsiny, szeme barna, orra rendes; különös ismertető

jele: ideges állapotban, bal szemét csukva tartja; beszél magyarul, németül, ruthénul.

— **A Magyarországi kereskedelmi alkalmazottak aradi csoportja**, a f. hó 27-én, vasárnap délután 2 órakor megismétli az idén már több ízben rendezett sikerült szórakoztató délutánját. A vezetőség mindent elkövet, hogy a gondosan összeállított műsor a legkényesebb igényeket kielégítse. Érdeklődőket a vezetőség szívesen lát. Műsor:

1 Nyitány. *Neumann* János vezetése alatt előadja a ker. alk. zenekara. 2. A kereskedő szerepe a társadalom vagyontermelő tevékenységében. E. adja *Timon* Zoltán 3 Szavaltat, *Bleier* Sándortól. 4. Főtűz működése, *Reich* Sándortól. 5. A Hunyadiak kora, történelmi tanulmány. 6. Finále.

— **Embortelen szülők.** *Trencsénből* írják: *Bajcsik* István trencsen-teplici bőres felesége rosszul bánt hat éves mostoha leányával és a hartzól elkergette. Mikor a bőres leányát nem találta otthon, érte ment, és amikor hazahozta felesége emiatt pörlekedni kezdett vele. Erre a feldühödött ember a kis leányt a földhöz vágta, megrugdalta és úgy a falhoz vágta, hogy feje széthasadt.

— **Itt a pecsenye, edd meg!** — kiáltotta az ember és az asszony felé dobta a kis leány élettelen testét. Másnap reggel az embortelen házaspárt a csendőrség elfogta.

— **Az ügyvédek köréből.** Az aradi ügyvédi kamara közlése teszi, hogy *László* István dr. ügyvédet Orosháza székhellyel az ügyvédek lajstromába felvette.

— **A legújabb katonai vívmány.** Politikai körökben éles figyelemmel kísérik mostanában azokat a lapokat, amelyeknek a hadsereg vezetőségével való összeköttetésük ösmeretes. Ezekben a lapokban látnak napvilágot, ugyanis, azok az újítások, amelyeknek életbe léptetését a hadsereg bölcs vezetősége elhatározta. Elvessék tehát sűrűn ezeket a lapokat, hátha egyszerre csak azt adják hírül, hogy a király megadta a magyar vezényszót. A „*Fremdenblatt*” vasárnapi száma szintén publikált egy ilyen újítást — nem a magyar vezényszót ugyan, de olyant, amely alkalmas, hogy a hadsereg tisztikarában revolúciót idézzen elő. A hadsereg vezetősége, ugyanis, megengedte, hogy egy hő gygyel karonfogva sétáló tiszt *balkézével is tisztelgethet* a főlebbvalója előtt. Ha azonban . . . nem a hőgy kapaszkedik a tiszt karjába, hanem a tiszt a hőgyebe: akkor nem szabad balkézrel szalutálni, hanem el kell eresztetni a hőgy karját és szabályszerűen kell a *jobb kézzel* szalutálni. Mindezt a „*Fremdenblatt*” nagy fontoskodva adja tudtára mindazoknak, akiket illet.

— **A munkásközönség intézménye** e heti vasárnap délutáni előadása éppen olyan érdeklődés mellett folyt le, mint az előző évek. A *Weit* ter János utcai iskola diszterme zsufolásig megtelt közönséggel. A nagyszámú iparos segédeken kívül igen sokan voltak jelen az ipari munkások családjai is. A szakelőadást *Jankó* Gyula, a fa- és fémipari szakiskola tanára tartotta s a művészetnek az iparban való szerepét, az iparra gyakorolt hatását fejtegette szívesen, tartalmasan. Előtte és utána egy-egy vig monológot adott elő az iparos-íjak önképző-egyletének két tagja: *Multas* Béla és *Kovács* Vilmos, a közönség zajos tetszése mellett. Az idén a szakelőadások szórakoztató részét az iparos íjak önképző-egylet látja el, amely már a február 4-iki előadáson dalárdájával is fel fog lépni.

— **A plébánia titka.** A *Győri Napló* írja ezt a különös kis hírt: A győri közönségnek fogalma sincs, hogy csöndes, áhítatos képű emberek nesztelen fala mögött mi játszódik le. Tegnap éjjel a rendőrségen jelentkezett egy, csak a legszükségesebb ruhával fődött leány azzal, hogy a rendőrség segítségét kérje, hogy ruháit egy pap lakásáról szerezze vissza. Ez pár szavas váza egy történetnek, amelynek homályába nem enged beletekinteni a győri rend-

őrség s amelynek szálait kutatni tiltakozik — józslásunk.

— **Ongyilkos aggastyán.** *Elek* tudósítónk jelenti: *Krémer* János itteni lakos ma ismeretlen okból *felakasztotta magát* a lakásán. Hozzá tartozól holtan találták meg. Az elhunyt 70 esztendő volt. Az esetről jelentést tettek az aradi kir. ügyészségnek.

— **Rablótámadás a Szent-Pál utcában.** *Kindler* Miksa fogtechnikus vasárnapra virradó éjszaka *Schwartz* Sándor artista a Szent Pál utcában megtámadta és megöléssel fenyegette, ha pénzt nem ad neki. *Kindler* feljelentésére a rendőrség letartóztatta *Schwartzot*, akit ma átkísértek az aradi királyi ügyészséghez, hol zsarolás és rablás kísérlete miatt megindítják ellene az eljárást.

— **Birtokcsere.** Az aradi törvénytörvény telekkönyvében az elmúlt néten a következő birtokváltozásokat jegyezték be: *Schor* Albiné *Menkin* Vilma ajándékba adja az aradi 7130. sz. tjkvben felvett ingatlanból az őt illető részt fia *Schor* Bilának. — *Pfeiffer* Jánosné *Vollák* Jusztin eladja az aradi 5166. sz. tjkvben felvett *Radnai*-ut 9 sz. házat és 252 1/2 □-öl háznelyet 18000 kor.-ért *Csopor* Ötöné *Vollák* Ilonának. — *Fabian* József eladja az aradi 2079. sz. tjkvben felvett *Illés*-utca 34. sz. házat 2400 kor.-ért *Henegár* János és neje *Neagu* Rozáliának. — *Ordódy* Borbála eladja az aradi 6693. sz. tjkvben felvett szántóföldből az őt illető részt 4000 kor.-ért *Borsós* Jánosné *Fekete* Annának. — *Isztin* Szimeon eladja az aradi 5365. sz. tjkvben felvett szántót 800 koronáért dr. *Heitz* Nándor és neje *Horváth* Juliannának. — *Mihajlovits* Száva eladja az aradi 4997. sz. tjkvben felvett szántót 1390 koronáért *Petkovics* Tereszkának. — *Hosszu* János és neje *Csáky* Terézia eladják az aradi 1535. sz. tjkvben felvett *Pernyava* Választó utca 70. sz. házat 2100 koronáért *Kiss* Gyulának. — *Máté* József és neje *Hegyi* Etelka eladják az aradi 7184. sz. tjkvben felvett zsidótemető utca 19. sz. házat 5700 koronáért *Kerekes* István és neje *Öze* Rozáliának.

— **Egyik lóvasutli kocsi**ban egy karmantyú találtatott; igazolt tulajdonosa átvetheti a közuti vaspályá irodájában.

— **Köszönetnyilvánítás** Szécsényi Kázmérné, Révész Adolfné, és dr. *Kovács* Marceiné urnók 10 —10 koronát szíveskedtek az aradi izr. népkönyhájavara adományozni, mely nemeslelkű adományokért halas köszönetét fejezi ki az elnökség. — A felügyeletet a népkönyhában a jövő heten *Goldschmidt* Sándorné, *Reisner* A. Samuné és *Ungár* Arminné urnók lesznek szívesek végezni.

— **Szép fogakat** csakis a *Dentolin* fogcreme használata biztosít. *Vojtek* és *Weisz*nál. 112

A SCOTT-féle eljárás

szerint a csukamájolaj emulgalása által készül a világhírű SCOTT-féle EMULSIO. A csukamájolaj régen kipróbált és gyógyító ereje valóban csak a SCOTT-féle EMULSIO-ban jut teljesen érvényre, mivel ezen formában a csukamájolajat mindenki szívesen veszi be. Altaga az egész szervezet sokkal erősebb lesz és betegségek esetében a szervezet elentáló képességét sokkal jobban növeli, mint a közönséges csukamájolaj. A SCOTT-féle EMULSIO jóízű és határozottan könnyen emészthető A SCOTT-féle EMULSIO a legfinomabb norvégiai gyógycsukamájolajból készül méz és nátron hypopospitok hozzáadásával.

A SCOTT-féle EMULSIO valódiságának jele a „a hátán nagy csukat vivó halász” védjegy.

Kapható minden gyógyszerárban.

Ezen lapra való hivatkozásnál és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintaüveggel bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL, 3911

„Városi gyógyszerár”

BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

NAPIREND.

Január 23. Kedd. Róm. kath. naptár: Boldogsasszony eljegyzése. — Protestáns naptár: Izaiás. — Görög-keleti naptár (január 10.): Nissz. Gergely. — A nap két 7 óra 39 percek. nyugosk. 4 óra 45 percek.
 Időjelzés. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Hideg, szeles, havazás.

Január 24. Az aradi pinbér segélyező- és elhelyező-egylet közgyűlése éjjel 1 órakor (Vadásakúrt.)
 Január 25. Az aradi tanítótestület segélyalapjának közgyűlése délután 4 órakor.

Január 31. Jegyzőválasztás Agrison.
 Február 2. A b-csabai termény- és árúraktár részvenytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor.
 Február 3. A nagy-butyinai takaré- és előlegelési-egylet mint szövetkezet közgyűlése délelőtt 10 órakor.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.**Budapesti áru- és értéktőzsde.**

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 22

Kínálat és vételkezd. kerlátolt. Elkelt 15,000 méter-mázsas buza változatlan áron.

Az árak 100 kilónként számítva:

Zárult 13 órakor

Buza 1906. áprilisa 17.10—17.12
 Ross 1906. áprilisa 13.94—13.96
 Zab 1906. áprilisa 14.84—14.86
 Tengerei 1906. májusra 13.90—13.92
 Új őszi buza 1906-ra 16.86—16.88

Zárult 5 órakor

Buza 1906. áprilisa 17.10—17.12
 Rozs 1906. áprilisa 13.98—14.—
 Zab 1906. áprilisa 14.76—14.78
 Tengerei 1906. májusra 13.88—13.90
 Új őszi buza 1906-ra 16.86—16.88

irányzat változatlan.

Zárult 5 órakor:

Oestrák hitelrészvény	875.—
Magyar hitelrészvény	793.—
Lezártköltségek részvény	508.25
Rima-Murányi vasmű részvény	528.25
Oestrák-magyar államadóssági részvény	666.75
Kőszti vasút	589.—
Városi villamos vasút részvény	326.—
Erzsébet szanatórium sorsjegy pénzbem	10.50
Erzsébet szanatórium sorsjegy ártában	11.50

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Január 22. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban 127—129 fillérig; öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 132—134 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogramm-ig terjedő súlyban 130—131 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogramm-ig terjedő súlyban 128—131 fillérig.
 Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban 126—127 fillérig; közép páronként 240—260 kilogramm-ig terjedő súlyban 123—124 fillérig; könnyű páronként 240 kilogramm-ig terjedő súlyban 120—121 fillérig.
 Sertéselészár: Január 19. napján volt készlet 34,177 darab, január 20. napján fölhatott 2594 darab, január 20. napján elszállított 2114 darab, január 21. napján maradt készlet 35,017 darab.

A hizott sertésüzlet irányzata: Csöndes.

CSARNOK.**Csere.**

Irta: Gottler Lajos.

(Vége.)

II.

Másnap estére a szép tavaszi napot boros szürke, esős idő váltotta fel.

Körülbelül ilyen volt a változás Vince lelki állapotában is.

Komor, rossz kedvvel ébredt, s csak most jött tudatára annak, hogy tegnapi hangulatával elhamarkodva, egy egész életre lekötötte magát. Olyan frigy küszöbén állott, amelyhez a szívének semmi köze nem volt.

Együtt reggelizett az édes apjával, aki ezer aranyos fellegvárát szótt, kiszínezve a jövőt magának, amikor a hideg Paáros kastélyban egy édes kis menyecske fog vidáman sűrögni, forogni, napsugarat hozva az ódon falak közé.

Vince némán hallgatta apja tervezéseit. Aztán eszébe jutott, hogy mára megigérté annak a másikkal, hogy ellátogat hozzá . . . Mintha nem is az ember lett volna, aki tegnap megkérte a Ráchy Margit kezét. Csodálkozott maga magán, s átkozta azt a percet, a mikor valómásra nyitotta ajkait.

De azért az erkölcsi kényszer mégis uralkodott forró vére hullámzásán. Felé sem ment a vámosi határnak. Sem aznap, sem másnap sem egész héten. Annál gyakrabban látogatott el Margitkhoz.

Az a szönde, szűzies szép szőke leány olyan nyájosan fogadta s anyyira bele akarta élni magát a gondolatba, hogy ő most boldog menyasszony, hogy Vince szinte szánakozással volt eltelve iránta.

Szomorú mátkaság volt biz ez!

Czigány Zeuzsa pedig nem tudta mire magyarul Vince kimeradását. Első napokban busult utána. Azután, mikor meghalotta, hogy völégény, dühöngött és átkozódott. Később azonban félválról vette az egész dolgot. Gombház! ha leszakad, lesz más!

Ugy a harmadik hét vége felé történt, hogy Paáros Vincének dolga akadt a vámosi korcsma tájkán.

Hogy arra járt, a nyitott ablakon át hallotta a menyecske hangját. Jó kedve lehetett, mert énekel. Azt énekelte, hogy:

Többet már én nem hiszek a legénynek
Két színe van, mint a mályvalevélnék.

Vince megállt az országuton, azután rövid habozás után benyitott a korcsmaajtón . . .

III.

A mikor másnap apa és fia lóháton haladt egymás mellett az almási országuton, hazatérve Ráchyéktől, Vince szokatlanul rossz kedvű volt. Az ut mentén, a szántóföldön két napszámosleány dolgozott, miközben mélabus magyar nótát énekeltek. Lassan, elhúzva, paraszatosan. A balzsamos tavaszi levegő tele volt hangulattal. Paáros Gerő többször lopva nézett a fiára. Végre megszólalt:

— Mi bajod neked?

A fiu vállat vont.

— Semmi.

— Én nem értem, hogy valaki ilyen szép tavaszi napon, huszonkét éves korában, a mikor boldog völégény, ilyen emberevő hangulatban lehessen.

Az ifju dühösen rántotta meg a kantárt.

— Csak azzal a boldog völégénnyel hallgassunk. Ugy belé ugrottam ebbe a házasságba, hogy nem tudom miért nem adnám, ha ismét szabad volnék.

Az öreg elfogta a pulykaméreg.

— Te! Ugy hókon kaplak, hogy hőtíg arról ródulsz! Hát ki ugrasztott belé? Felelj!

— A magam bolond feje.

— Nem, hogy hálát adnál az Istennek, hogy ilyen derék feleséget kapsz. De mindentől eltekintve, ha már egyszer megkérted és a szavad köt hozzá, egy kispári Paáros Vincének mindenkor helyt kell állni az adott száváért.

— Én pedig odaadnám a fele jussomat, ha nem kéne elvenni azt a leányt.

Paáros Gerő egyet sodorított a fekete bajuszán.

— Igen?! Eenyire vagyunk? No azon az áron megszabadulhatsz a menyasszonyodtól.

Aztán, se szó, se tartomány, megfordította a lovát s indult vissza Almás felé.

IV.

Margit csak elcsodálkozott, a mikor Paáros Gerő félóral távozás után ismét beállított hozzájuk.

— Isten hozta Gerő bátyám! Mi jót hozott?

A férfi egész fel volt indulva, amint oda-lépett a leányhoz, aki a tornyos pohárszék előtt volt elfoglalva.

— Csak azért jöttem kedves hugom! hogy egy nagy szerencsétlenségtől mentselek meg.

— Mi legyen az?

— Az az én haszontalan Vince fiam, aki sohasem érdemelte meg azt a szerencsét, hogy ilyen derék, szép felesége legyen, mint te, ma végre szint váltott.

A leány arca halálsápadt lett a szégyentől.

— Én visszaadom a gyűrűt — dadogta s már le is húzta ujjáról, Gerő felé nyújtva.

A férfi az egész kezét fogta meg.

— Csak azért jöttem Margit és másik ke-

zével átölelte a derekát, hogy ezt a gyűrűt, amelyik ugyanis az én jegygyűrűm volt, tartd meg töleam addig, amíg mást hozok. Ha nem lehetsz a menyem, légy a feleségem. Annak a rossz fiúnak meg kiadom az anyai jussát, a vámosi birtokot. Hadd boldoguljon a maga kényerén.

Margit szép arcáról eltűnt a halványosság. Némán sűtötte le szemét.

— Csak nem kosarazol ki engem? Hisz nem vagyok én még olyan öreg, hogy ne tudnálak boldogítani.

A leány elrejtette arcát a férfi széles kebelén.

Paáros Gerő ajkai mohó, szenvedélyes csókkal tapadtak a piruló leány édes ajkára, míg izmos karjaival magához szorította.

Margit egész lényét olyan édes boldogság töltötte el, aminőt Vincével való mátkasága alatt sohasem érzett . . .

IDEGENEK ARADON.

— Január 22 —

Fehér Kereszt szálloda. Klein Miksa utazó Bécs — Elias Gyula utazó Bécs. — Berntholler Adolf építész és neje Bornbaum. — Berntholler Béla vállalkozó Budapest. — De Pettere Bruno igazgató Temesvár. — Fábian Ödön vállalkozó Budapest. — Kovács László jegyző Sárfa. — Rosenfeld Jenő kereskedő Nagyszentmiklós. — Bogya József utazó Budapest. — Grener Sándor utazó Temesvár. — Deutsch Adolf utazó Brassó. — Thor Rezső utazó Budapest. — Korsiek Lipót utazó Bécs. — Krausz Lajos igazgató Szászváros.

Központi szálloda Bulk János lelkész Somoskesz. — Porumb Kornél jegyző Illye. — Mikes Gyula műszaki tan. Makó. — Tagányi István p. ü. titkár Breznóbánya. — Ditrichstein N. utazó Bécs. — Baron Ottó utazó Budapest — Killtay Dénes műszaki tanácsos Budapest — Pischen Armin utazó Budapest. — Lefkóvics Izso utazó Budapest. — Geráki Konstantin utazó Budapest. — Strobl János utazó Bécs. — Freud Ignác utazó Bécs. — Gutfeld Adolf utazó Bécs. — Lupf Frigyes utazó Bécs. — Vaksman Miksa utazó Bécs. — Vaumer Károly kereskedő Bécs.

Nádor szálloda Rokszin Miklós lelkész Bihar. Baranyi Andor gépész Pécska. — Csiky Mihály jegyző Alvaca. — Dragon Gyula gyógyszerész Beszterce. — Balázs Gusztáv kereskedő Körösbánya. — Magier Traján lelkész Szaturo. — Gecse Karoly gazdatiszt Komporo — B.les Gusztáv lelkész Simánd. Iván K. tanító Greová. — román János tanító Sajtény. — Kerner Vilmos tanító Magyarpecska. — Czako Gáspár gazdasági intéző Kunagota. — Hunyadi György utmester Kiszén. — Macselka Ferenc műszaki rajzó Makó. — Szukiri Efendi szőnyeg kereskedő Törökország.

Nemzeti Színház.

Bérlet 108. sz.

Páros.

Kedden, 1906. évi január hó 23-án.

Tiszt urak a zárdában.

Operette 3 felvonásban. Zenéjét szerző: Varney.

SZEMÉLYEK:

A kormányzó Várnai Jenő.	Pisár.fogadás Kulcsár L.
Luiz, húga Rontai B.	Szimon Zalai Margit.
Marie, húga Kapossy J.	Klodan Borbélyné.
Gontran, tiszt Faludi K.	Opportonna Benkóné P.
Narcis, tiszt Hunyadi J.	Briden, abbé Borbély S.

Közölte este 7 és fél órakor.

NYILTÉR.*

Főraktár Aradon: Fejér Gyulánál. 2901

FARSANGRA!

*Diszes báli meghívók.
. Izléses esküvői és .
eljegyzési értesítések.
Tánczrendek. Belépő
jegyek. Müsorok. Szin-
lapok óriási válasz-
tékban kaphatók az*

Aradi Nyomda Részvénytársaságnál

Aradon.

Czukorrépa

takarmányozásra, nagyobb mennyiségben míg a készlet tart, akár waggononkint Kurtics állomáson, akár kisebb mennyiségben a helyszínén Iratoson hidmérlegelve,

eladó,

Bővebbet 154

Hámory gazdaság

Arad,

Telephon 229.

Dr. Marschall Lajos

kuvini szőlőbirtokos saját termésű, feltétlenül tiszta

hegyi borait

mai naptól kezdve Aradon, Nagy-körút 11. sz. alatt (keresk. és iparkamarai székház, földszint balra)

zárt palackokban

árusítja

Fehér asztali bor 1 liter	70 f.
Siller bor 1 liter	60 f.
Bakator 1 liter	90 f.
Yörös bor (1903. évi) 1 liter	1 k.
Ugyanaz $\frac{7}{10}$ liter	70 f.
Yörös bor (1895. évi) 1 liter	1 k. 40 f.
Ugyanaz $\frac{7}{10}$ liter	1 k.
Muskotálybor $\frac{7}{10}$ liter	1 k. 60 f.

Az árak palack nélkül értendők, a palackokért darabonként 10 fillér befizetés. Visszabevétel esetén a betét visszaadatik.

Ugyanezen borok hordóban, kuvizipincéből, Győrök vasuti állomásra szállítva 50 liter, vagy azonfelüli mennyiségben literenként 20 fillérrel olcsóbban kaphatók. 134

**Kérem a céget nem össze-
tévesztetni!**

Uraságoktól

használt nyári és téli férfi-ruhákat, utazó bundákat, háló-, ebédlő- és más butorokat a legmagasabb áron veszek és eladok rendkívüli olcsó árak mellett Kivánatra házhoz is megyek.

Frakk öltönyök kölcsönj mellett kaphatók.

ROTH A.

Aradon, Asztalos Sándor utca 5. sz., az „Arany ABC” mellett. 3771

**Kérem a céget nem össze-
tévesztetni!**

50 százalék megtakarítás a fűtésnél!

A legjobb találmány

„Ilona“-brikett

mely kötőanyag nélkül készül, az összes fűtőanyagok közül a legtökéletesebb, szagtalan, tartós parázsszal ég, nincs salakja, nem kormol, nem füstöl és nem piszkít, és a legolcsóbb fűtőanyag. A kőszénnel nem drágább és kétszeres fűtőképeséggel bír. — Egyetlen kísérlet meg fog mindenkit győzni a fűtőanyag páratlan előnyeiről. — Megrendelhető:

Altmann Ede

főelárusítónál 3057

Wesselényi és Kis Ernő-utczák sarkán,

Telefon szám 46.

Sok millió előkelő urhölgy használja a világhírű

Földes-féle

Margit-Cremet,

mely szírtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan és r szeplők, májfoltok, bőrtakák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tegely használása után erről mindenkinek meg fog győződnie.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 232

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

Ideális szépség

elérhető az egész világon elterjedt hírneves

H AJ Ó S - F É L E

ARADI IBOLYA-CRÉME

használatával.

Csudálatos használatánál fogva az elegáns hölgyközönségnek kedvenc szépítő szerévé vált.

Szeplő, májfolt és mindenféle tisztatlanságot varázszerűen eltüntet.

Nappal is használható!

Egy tegely ára 1 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill. Ibolya-hőlgypor fehér, rózsaszín vagy krém színben doboza 1 K. 20 f. Ibolya-tej (Eau de Violette de Hajós) 1 korona.

Kapható a készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában 167

Arad, Andrassy-ter 22. sz., a megyeházával szemben.

további Földes Kelemen, Mauer Lajos (64), Kossuth Pál, Ring Lajos, Vajtek Kálmán gyógyszerészeknél

306—1906.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 26415/677—1905. számú határozata nyomán, tudomásra hozzuk, hogy a karácsony ünnepe és Szt. István napját kivéve, ezentúl a heti vásárokat még az eseten is pénteken fogjuk megtartani, ha péntek ünnepra esnek is.

Arad, 1906. évi január hó 13.

A városi tanács.

1521—1906

Hirdetmény.

Az 1906—1907. évi egyenes adók kivételének alapjául szolgáló jövedelmi vállomások beadására 21050—1305. számú véghatározatunkkal kitűzött és közhírrá tett határidők lejárván, az 1883. évi XLIV. t. cz. 15. § a értelmében azon megjegyzéssel tűzünk ki az adóbevallások beadására folyó január hó 22-én kezdődő újabb 8 napot, miszerint mindazon adókötelesek, kik III és IV. oszt. kereseti adó és tőkekamatadó vállomásaikat még be nem adták, azt e hó 30-ig annál inkább beadják, mert ezen utolsó határidő elmulasztása esetén adójuk hivatalból fog megállapítani.

Arad, 1906. évi január hó 19.

A városi tanács.

M. kir. szabadalmazott

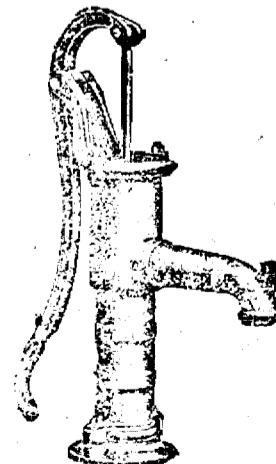
Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyári áron.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, héjak és egyéb tisztatlanságok szonnal továbbittatnak, ezáltal a szivattyu nem remlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéseért 8 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendő

Golyo szelepekkel. Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működéseért 8 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű belül gummirozott kender-csővek a legolcsóbb áron.

Kutak

a hozzávaló csövekkel olcsóbbak és jobbak, mint bármely bel- vagy külföldi gyárban.

Hönig Otto

m. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő és szivattyu készítő. 274

Arad, Rákóczi-utca 27. sz. Egy borprés eladó.

Magyar királyi államvasutak.

246368—1905. szám.

Pályázati hirdetés.

Alulírott igazgatóság a magyar királyi államvasutak vonalain az 1906. és illetve az 1907. és 1908. évben talpfatelítés céljaira szükséges, évenként mintegy 8 165 q. sósav, 10 000 q. neutralis olaj, valamint a szükséges, évenként mintegy 410.000 drb. talpfajelő szeg szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A különleges feltételeket tartalmazó ajánlati űrlapok, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlattételnél kötelező részletes módzatokat tartalmazó ajánlati felhívás az alulírott igazgatóság anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, VI. Andrassy ut 73. sz. II. em. 40. ajtó sz.) megtekinthető és ugyanott díjtalanul kapható.

A szabályszerűen kiállított egy koronás magyar kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok, — a 60 filleres bélyeggel ellátott és aláírt ajánlati felhívással együtt, lepecsételve legkésőbb 1906. évi január hó 23. án déli 12 óráig a fentemlített szakosztálynál benyújtandók, vagy pedig posta útján oda küldendők és a boríték ezzel a külczimmel látandó el:

„Ajánlat 246368/905. számhoz.”
Bánatpénz gyanánt az ajánlandó anyagok értékének 5% a legkésőbb 1906. évi január hó 22-ének déli 12 órájáig a magyar királyi államvasutak központi főpénztáránál (Budapest, VI. ker., Andrassy ut 75. sz. földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letendő.
Bánatpénz nélküli és később benyújtott, valamint olyan ajánlatok, melyek nem az előirt módon tételnek, vagy a melyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül nyújtatnak be, figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1905. évi december hóban.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága.
(Utányomás nem díjazatik.)

Schicht György, Aussig.

Cocosz- (étel) zsirgyár művek.

A t. érdeklődők szives figyelmébe ajánlom, hogy elősmert, kiváló minőségű

Cocoszsiromból (kósher és közönséges) Aradon

állandó raktárt létesítettem.

Cocoszsirom a legjobb disznó- és libazsirrall vetekedik.

Képviselet és raktár: 188

DÁVID JÓZSEF urnál.

Iroda és raktár: Erzsébet királyné körút 20. — Telefon 308

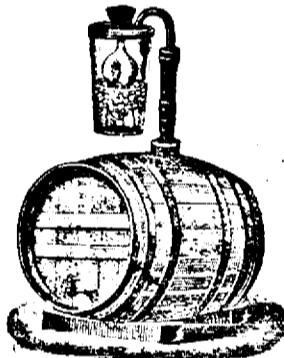
Magánosok és korcsmárosok

figyelmébe ajánlom

gyorok-ménesi

saját termésű kítűnő

hegyi-boraimat.

Év		Hecio	
			Kor.
1905	fehér asztali-bor 7—8 hektós hordóban	32.—	
"	50—100 lit.	35.—	
"	veres asztali-bor 7—8 hektós	40.—	
"	50—100 lit.	45.—	
1904	fehér csemege bor 7—8 hec.	44.—	
"	50—100 lit.	48.—	
"	veres csemege-bor 7—8 h.	90.—	
"	50—100 lit.	100.—	

A szállítás gyorok-ménesi pincéből történik.

Hordók hibátlan állapotban a beszámított árban visszavétetnek.

Ezen borvédővel a megcsapolt hordóban a bor hónapokon átall anélkül, hogy az megromlana, megecetesedne, avagy megvirágosodna.

Vojtek Alajos gyorok-ménesi szőlő-nagybirtokos.

184 Levélcím: VOJTEK ALAJOS, ARAD

Szépségápolás

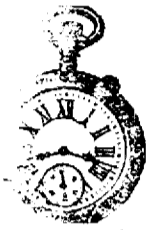
kozmetikai

SZALON,

hol mindenféle szépséghibák, ráncos arcokat is, a legújabb módszer szerint sikerrel kezel

Mme Győri

Szabadság tér 18. II. udvar.
Haszinger utca 2. I. emelet.

Hány óra van!

csak akkor tudja meg, ha

SZILÁGYI MÁRTON

ujjonnan megnyitott és gyarilag berendezett óra javító műhelyében javíttatja meg az óráját, hol mindennemű órajavítás kivétel nélkül, gyorsan és pontosan, egy évi jótállás mellett csak 90 krajczár. — Egy óraüveg 10 kr. Mutató 5 kr. Ugyanott kaphatók a legjobb minőségű zseb- és fall órák bámulatos olcsó árakon. 2823

Szilágyi Márton,

mű-órás

Vörösmarthy-utca 3. sz., a színházzal szemben.

Az országban a legnagyobb aranybánya vidékén egy 15 év óta fenálló

Órás és ékszerüzlet

nagyobb vállalat miatt

eladó,

árnkészlettel vagy anélkül.

Czím a kiadóhivatalban.

Farsangi ujdonságok!

Leltár — előtt

egész január folyamán, leltárunk befejeztéig különböző kiselejtezett árukat rend-

kívüli olcsó árban árusítunk! 171

Rosenblüh H. és Társa.

Rendkívüli olcsó árban a következő cikkek kerülnek eladásra:

- Párszáz szőnyeg-maradék, prima Tapestry rendes forgalmi ára 2 frt, 2 frt 20 kr. most 1 frt 40 kr.
 - Másodrendű Tapestry most 1 frt 20 kr.
 - Prima Kidderminster, 90 cm. széles, rendes forgalmi ára 2 frt 25 kr. most 1 frt 40 kr.
 - Ruhaszövet maradékok az utolsó idényből félárban.
 - Fehernemű, egyes darabok, hibátlan áru, rendkívül le-szállított árban.
 - Asztalnemű, egyes abroszok, szalvetták és rendkívüli al-kalom színes kávé garnitúrákban.
 - Egy 6 személyes duqlaszéles ajour o asz-talkendővel 3 frt 75 kr.
- Az árengedmények 25—50%-ig vannak leszámítva.

Báli legyezők, belépők, virágok.

Báli legyezők, belépők, virágok.

Farsangi ujdonságok!

PRO HIRDETÉSEK.

A K I N E K

színesképek híján

szasztársra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulosárra,
vincsellérre,
kártyásra.

kulcsárnőre,
gazdaszanyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége

A K I

eladni kíván

szőlőt,
szőlőszőlőt,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

A K I

bérbérendni kíván

szőlőt,
szőlőszőlőt,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,

A K I

szőlőszőlőt vétel vagy bérbérendés céljából keresel;

A K I

szőlőszőlőt állást helyettesítői kíván: legbiztosabb ár érvezt, ha az

"ARADI KÖZLÖNY"
kísérletet
rovatai használja

Uzleti könyvek

és irodalmi cikkek elsőrendű minőségben igen olcsó áron kaphatók Kerpel Izó könyv- és papírkereskedésében, Aradon. 2569

Uri családhoz

két fiúgyermek mellé német származású kisasszonyt keresnek. Cim a kiadóhivatalban. 178

Hehs Victor

törvényszéki bejegyzett és az egész országban bevezetett **hiteltudósító** irodája Aradon, Tökölly tér 6. sz., Frik-ház. Alapítotott 1898. 2301

Uzlethelyiség kiadó!

Egy 10 év óta fenálló jóforgalmu szatács üzlethelyiség, dohánytőzsde és lakással Ujarad egyik élénk helyen kiadó április 1-től. Bővebbet Aulich János fodrászüzletében Aradon, József főherceg-ut 9. 166

Nagymennyiségű plépánt

eladó az Aradi Nyomda Részvénytársaságnál.

Ügyvédi naplók

és főkönyvek rendkívül finom erős papírból egész vászon kötésben bőr sarokkal 500 oldal tartalommal 24 kor. Kaphatók Ingusz I. és Fia. Könyv és papírkereskedés. 235

Kiadó

az Erzsébet királyné-körút 13. sz. házban egy három szoba és hozzátartozókból álló utcai lakás 1906. február hó 1-től. Bővebbet: Bánfi Sándor zárgondnoknál. 186

Nagymennyiségű maculatura

eladó a kiadóhivatalban.

Dr. Hubert gyógyintézete

Sebészi és női betegeknek

Apátfalván.

Kényelmes,

3076

modern berendezés.

Mérsékelt árak.

Csanádmegyei telefon szám 3.

Saját készítésű

nap és esőernyők,

diszernyők, kerti ernyők, mérnök-ernyők és szőrmeárak óriási választékban.

Ernyő javítások és áthuzatok

2 óra alatt elkészülnek.

Elvállalok továbbá diszernyők újjalakítását is. 2781

Nassan R.

Arad, Szabadság tér 19. Rosenblüh H. és Társa cég mellett.

Könyvkötészetünkben

egy ügyes fiu

tanulónak

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Tégla, Cserép

legkedvezőbbül kapható

Pollak Sándor

körkemence téglagyárában

Mikalakán, a Radnai-ut végén.

Városi telefon 206-255.

Gyári " 515.

Rendelések felvételnek Karolina-u. 7. sz. Irodámban, vagy Rákóczy u. 23. sz. lakásomon. A téglát vám és fuvarmentesen saját igáimmal házhoz szállítom. — A gyárba saját új műtárgy-vezet. 84

Jegygyűrűk!

és mindenemű ékszerek 14 karátos aranyból és finom ezüsből, úgyszintén arany, ezüst, orosz tulaezüst és mindennemű fém és inga, fali, ébresztő órák rendkívül nagy választékban, olcsó árak mellett kaphatók

IGAZ SÁNDOR

mű-órás és ékszerész

Arad, Szabadság-tér.

Simonyi-utca sarkán,
régli színház épület. 934

Hölgyek figyelmébe!

Ajánlja magát gyakorlott, **Budapesti**

arcz, kéz, (manikűr) hajápoló s hajfestő.

Házhoz is megyen. 2741

Szíves pártfogást kér

Varga Jusztine

Árpád-tér 3. szám,

— I. em. (jobbra) ajtó 6. —

A madárkiállítás

Asztalos Sándor-utca 4.

(Grabner ház)

csak még 3 napig tart, hol Harczl kanári, papagájok és külföldi madarak elutazás miatt

olcsó árban

teljesen kiárusítatnak.

Koch János,

186 madárkiállító.

1702—1906.

Hirdetmény.

A szárazér szabályozási költségben a kataszteri tisztajövedelem alapján kivetett és az ártérbirtokosok által befizetett költségeket a társulat kiküldött közege folyó január hó 29—31-én déli 11—2 óra között a gazdasági szék földszinti termében fogja az egyes befizetésben levő feleknek visszafizetni.

Erről azzal értesítettnek a befizetésben levő ártérbirtokosok, hogy a pénz felvétele végett január 29—31-ike közötti napon a jelzett helyen a saját érdekében annál inkább jelentkezzenek, mert a meg nem jelenő fél illetménye különben a városi letétbe fog helyezettetni.

Arad, 1906. évi január hó 22.

A városi tanács.

LIQUEUR

BENEDICTINE

DE
L'ANCIENNE ABBAYE
DE FÉCAMP

Mindenütt kapható!

Aradon kapható: Éles Ármán csemegekereskedésében.

Főügynök: HANS HOTTENROTH, HAMBURG. 3241

A nmlts. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur által jóváhagyott

Aradvármegye

nagy fali

Térképe

108—144 cm. nagyságban, melynek eddigi ára 10 korona volt, leszállított áron

4 koronáért

vászonra huzva 7 korona,

vászonra huzva léccel ellátva 8 koronáért

kapható

kiadóhivatalunkban.

Tekintve, hogy az egész készlet tulajdonunkba ment át, ajánljuk a sürgős megrendelést, mert ha e készlet elfogy, ugy többé nem lesz az ily potom áron beszerezhető.